ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΙΝΕ/ΓΣΕΕ

Τεύχος 23, ΜΑΡΤΙΟΣ 1997

ΙΝΕ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΣΕΕ

ΕΡΕΥΝΑ

Απασχόληση και ανεργία στο νομό Φθιώτιδος

Η υλοποίηση και οι στόχοι του προγράμματος NOW

ΤΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ, Η ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ, ΚΑΙ Η ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ • ΤΟ ΓΟΝΙΜΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΙΝΕ-ΟΤΟΕ • ΤΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΟΥ ΙΝΕ ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΙΣ

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΣΕΕ

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Το μεγάλο πρόβλημα της απασχόλησης και της ανεργίας δεν απασχολεί μόνο την κεντρική διοίκηση αλλά τις συνδικαλιστικές οργανώσεις σε κεντρικό επίπεδο. Και οι περιφερειακές οργανώσεις προσπαθούν να μελετήσουν τις εξελίξεις της απασχόλησης σε τοπικό επίπεδο και συχνά καταλήγουν σε πολύ ενδιαφέροντα συμπεράσματα στα οποία απεικονίζονται οι τάσεις τόσο, στις συγκεκριμένες περιοχές, όσο και σε ολόκληρη τη χώρα εφόσον η περιοχή αποτελεί αντιπροσωπευτικό δείγμα. Στα πλαίσια αυτών των δραστηριοτήτων το περιφερειακό Ινστιτούτο Εργασίας Στερεάς Ελλάδος, πραγματοποίησε ενδιαφέρουσα έρευνα στο νομό Φθιώτιδος η οποία δημοσιεύεται ολόκληρη στο τεύχος αυτό της ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ. Στην έρευνα απεικονίζεται η εξέλιξη της απασχόλησης και της ανεργίας στο νομό την δεκαετία 1981-1991 και γίνονται οι απαραίτητες συγκρίσεις με τις τάσεις που παρατηρούνται στο σύνολο της χώρας. Τα συμπεράσματα είναι ενδιαφέροντα καθώς η Φθιώτιδα δεν είναι ένας νομός με έντονη βιομηχανική ανάπτυξη, αλλά παρουσιάζει στοιχεία γεωργικών δραστηριοτήτων, γεγονός που τον καθιστά ένα χαρακτηριστικό περιφερειακό παράδειγμα, αν βεβαίως εξαιρεθούν οι έντονα βιομηχανικοποιημένες περιοχές. Ταυτόχρονα στο τεύχος παρουσιάζεται ανάλυση για την πορεία υλοποίησης του προγράμματος NOW στη χώρα μας καθώς και ο απολογισμός των δραστηριοτήτων του Ινστιτούτου Εργασίας της ΟΤΟΕ.

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ • ΜΗΝΙΑΊΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΌ ΤΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΎΤΟΥ ΕΡΓΑΣΊΑΣ ΤΗΣ ΓΣΕΕ

ΕΚΔΌΤΗΣ: Χρήστος Πολυζωγόπουλος • **ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΉ ΕΠΙΤΡΟΠΉ:** ΤΟ Δ.Σ.ΤΟΥ ΙΝΕ, *Πρόεδρος:* Χρήστος Πολυζωγόπουλος, *Αντιπρόεδρος:* Δ. Στρατούλης, *Γρ. Οικονομικού:* Ηλ. Σακελαριάδης, *Μέλη:* Γ. Ντάσης, Γ. Ρωμανιάς, Γ. Χριστοδούλου, Σ. Μαντζουράνης, Φ. Φατούρος, Γ. Ποντικός • **ΕΠΙΜΈΛΕΙΑ ΥΛΗΣ:** Κ. Παπαδής • **ΓΡΑΦΕΊΑ:** Εμμ. Μπενάκη 71Α, Αθήνα 106 81, Τηλ: 3304469-74, Fax: 3304452 • **ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΊΗΣΗ - ΠΑΡΑΓΩΓΉ:** ΚΑΜΠΥΛΗ, Αριστοτέλους 36, Τηλ: 8215007, 8215675, Fax: 8215007

ΕΡΕΥΝΑ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ

Απασχόληση και ανεργία τη δεκαετία 1981-1991

Αρνητική εικόνα παρουσιάζει η εξέλιξη της αγοράς εργασίας στο νομό Φθιώτιδας την δεκαετία 1981-1991. Σε έρευνα, που πραγματοποίησε το Περιφερειακό Ινστιτούτο Εργασίας ΓΣΕΕ Στερεάς Ελλάδας, απεικονίζονται τα στοιχεία που περιγράφουν την εικόνα της εργασίας στο νομό Συγκεκριμένα στα συμπεράσματα της έρευνας σημειώνονται τα εξής:

1. Σε αρκετές περιπτώσεις ενώ η εξέλιξη για την Ελλάδα ήταν θετική (π.χ. μέγεθος εργατικού δυναμικού, ποσοστά συμμετοχής) για **την Φθιώτιδα η μεταβολή ήταν αρνητική με αποτέλεσμα ενώ το 1981 τα ποσοστά της ήταν καλύτερα από της Ελλάδας, το 1991 η κατάσταση να αντιστρέφεται.**

2. Στις περιπτώσεις όπου ο νομός ακολουθεί τις τάσεις σε εθνικό επίπεδο, οι μεν θετικές επιπτώσεις ακολουθούν πολύ πιο μικρούς ρυθμούς μεταβολής από ότι πανελλαδικά οι δε αρνητικές είναι πιο έντονες στη Φθιώτιδα (π.χ. ανεργία) με αποτέλεσμα ο νομός να παρουσιάζει **αύξηση της διαφοράς από τους εθνικούς μέσους όρους.**

3. Οι μέσοι ετήσιοι ρυθμοί μεταβολής όχι μόνο είναι δυσμενείς αλλά σε κάθε περίπτωση - με κορυφαίο το ρυθμό αύξησης της ανεργίας - **συγκαταλέγονται στους δυσμενέστερους μεταξύ των νομών της χώρας.**

4. Η ηλικιακή κατανομή τόσο του εργατικού δυναμικού και των απασχολούμενων όσο και των ανέργων είναι δυσμενείς: υπάρχει γήρανση του εργατικού δυναμικού και των απασχολούμενων: **4 στους 10 εργαζόμενους άνω των 45 ετών** ενώ αντίθετα η μεγάλη πλειοψηφία των ανέργων είναι νέοι: **3 στους 4 άνεργους κάτω των 29 ετών.**

5. Η κατά φύλο ανάλυση περιγράφει μια εξαιρετικά αρνητική εικόνα για τις γυναίκες του νομού. Πολύ βραδύτερη αύξηση των οικονομικά ενεργών σε σχέση με τη χώρα - **μόλις το 1/6 του αντιστοίχου εθνικού ρυθμού αύξησης • Μείωση της απασχόλησης** όταν σε επίπεδο χώρας παρατηρείται ταχύτατη αύξηση, **• Ραγδαία άνοδος της ανεργίας** και δυσμενέστερη επαγγελματική θέση - πολύ υψηλότερο ποσοστό από το μέσο όρο της χώρας - για «συμβοηθούντα και μη αμειβόμενα μέλη.»Τα παραπάνω αποτελούν τις παραμέτρους εκείνες που διαφοροποιούν - προς το χειρότερο - την εικόνα της αγοράς εργασίας του νομού καθώς όσον αφορά τα αντίστοιχα ανδρικά μεγέθη δεν υπάρχουν τόσο έντονες αναντιστοιχίες στη σύγκριση - Ελλάδας - Φθιώτιδας.

6. Η κλαδική κατανομή της απασχόλησης με εξαιρετικά υψηλά μεγέθη στον πρωτογενή τομέα και την εξόρυξη, πολύ χαμηλά στις μεταποιητικές βιομηχανίες - βιοτεχνίες και γρήγορα μειούμενα, και πολύ μικρά ποσοστά συμμετοχής της απασχόλησης στον τριτογενή τομέα, δημιουργεί προϋποθέσεις **σημαντικής αύξησης της ανεργίας και των οικονομικά μη ενεργών και μάλιστα με ανειδίκευτο ουσιαστικά εργατικό δυναμικό.**

Κατάταξη του νομού Φθιώτιδας στο σύνολο των 51 νομών της χώρας

	1981	1991
ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΟ	**ΘΕΣΗ**	**ΘΕΣΗ**
Συμμετοχή εργατικού δυναμικού στον πληθυσμό	22	35
Αριθμός απασχολούμενων	11	11
Αριθμός ανέργων	20	14
Ποσοστό ανεργίας	37	24

ΜΕΣΟΙ ΕΤΗΣΙΟΙ ΡΥΘΜΟΙ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ 1981-1991

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΟ	**ΦΘΙΩΤΙΔΑ**	**ΕΛΛΑΔΑ**	**ΘΕΣΗ**
Μείωση Εργατικού δυναμικού	-0,02%	0,93%	16
Μείωση Απασχόλησης	-0,55%	-0,53%	17
Αύξηση Ανεργίας	10,36%	7,30%	10

Ο πίνακας απεικονίζει την κατάσταση της αγοράς εργασίας της Φθιώτιδας μέσα από την εξέλιξη των ποσοστών (΄81 και ΄91) που αντιπροσωπεύει η Φθιώτιδα, στο σύνολο της χώρας, στα σημαντικότερα μεγέθη της απασχόλησης.

Το εργατικό δυναμικό

Στο νομό Φθιώτιδας το μέγεθος του εργατικού δυναμικού, η δομή του τα ποσοστά συμμετοχής, και οι χρονικές μεταβολές αυτών των χαρακτηριστικών καταγράφουν μια εξαιρετικά αρνητική εικόνα:

- Υπάρχει μείωση σε απόλυτους αριθμούς του μεγέθους του εργατικού δυναμικού: από 62.149 άτομα το 1981 σε 62.048 το 1991. Αντίθετα την ίδια περίοδο η χώρα παρουσίασε αύξηση εργατικού δυναμικού από 3.543.797 το 1981 σε 3.886.157 το 1991. Η εξέλιξη αυτή δεν μπορεί να αποδοθεί σε δημογραφική αιτία αφού ο πληθυσμός της Φθιώτιδας αυξάνεται για όλες τις ηλικιακές ομάδες - εκτός 40-49 ετών - ενώ αντίθετα ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός είτε μειώνεται, είτε αυξάνεται με βραδύτερους ρυθμούς με εξαίρεση τις ηλικιακές ομάδες 20-39 ετών
- Ο μέσος ετήσιος ρυθμός μεταβολής του εργατικού δυναμικού είναι για την περίοδο 81-91: -0,02%. Ετσι ο νομός είναι στη 16η θέση (σε σύνολο 51) όσον αφορά το ρυθμό μείωσης του εργατικού δυναμικού. Αντίθετα 35 νόμοι παρουσίασαν αύξηση του εργατικού τους δυναμικού, όπως και η χώρα συνολικά: Μέσος Ετήσιος Ρυθμός Μεταβολής Ελλάδας: +0,93%. Και εδώ, οι ρυθμοί μεταβολής του εργατικού δυναμικού ανά ηλικιακές ομάδες είτε είναι πιο αργοί για τη Φθιώτιδα από ό,τι για τη χώρα - με εξαίρεση τις ηλικίες 25-34 ετών - είτε, ακόμη χειρότερα, παρουσιάζεται μείωση οικονομικά ενεργών σε ηλικίες που σε εθνικό επίπεδο υπάρχει αύξηση (40-44 και 60-64 ετών)

Το ποσοστό συμμετοχής του εργατικού δυναμικού στο σύνολο του πληθυσμού μειώνεται από 38,86% το 1981 σε 36,23% το 1991. Την ίδια περίοδο το αντίστοιχο εθνικό ποσοστό αυξάνεται από 36,38% σε 37,38%. Ετσι ενώ το 1981 η Φθιώτιδα είχε μεγαλύτερη συμμετοχή εργατικού δυναμικού στον πληθυσμό

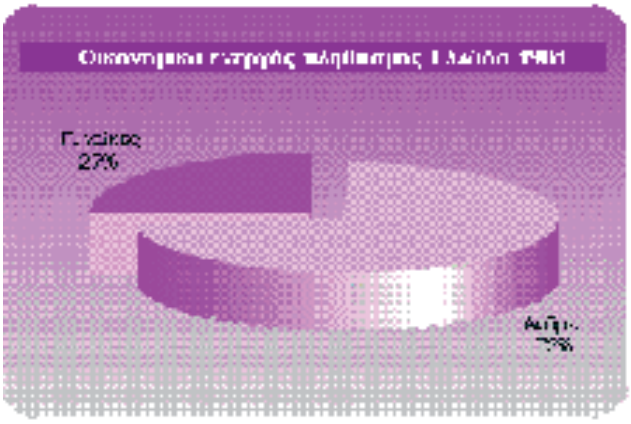

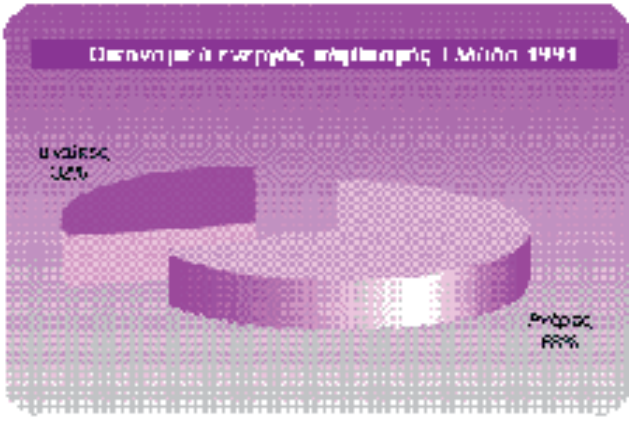

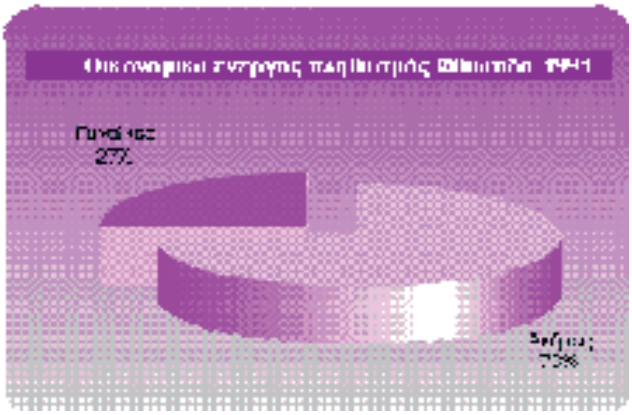

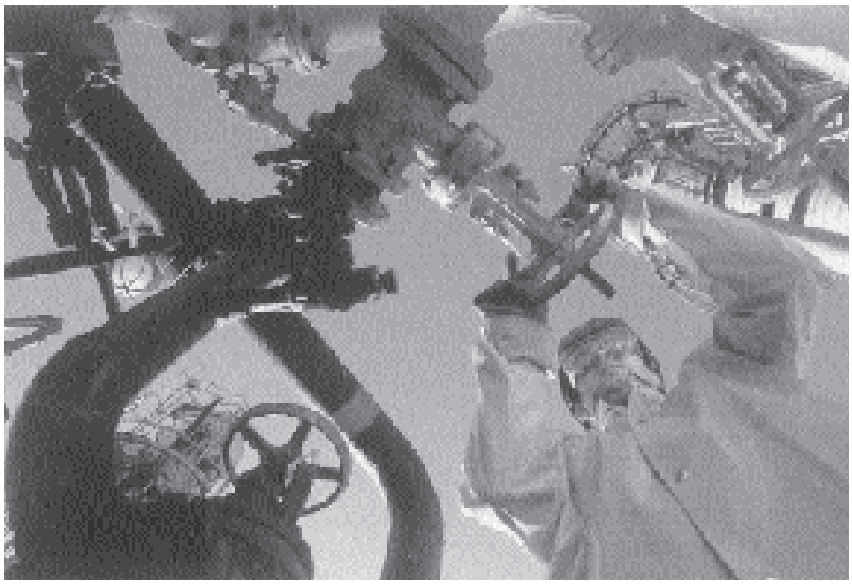

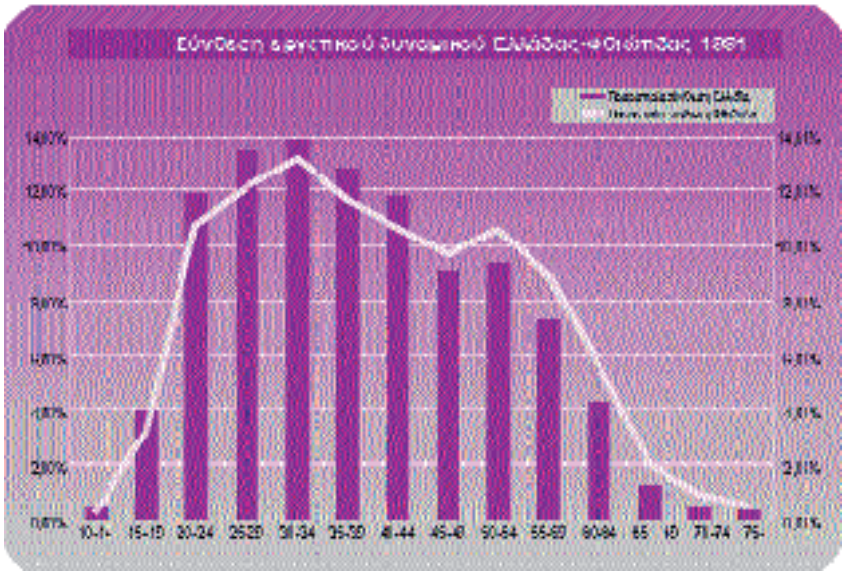

από τη χώρα η κατάσταση το 1991 αντιστρέφεται πλήρως. Το 1981 η Φθιώτιδα βρισκόταν στη 22η θέση σε επίπεδο νομών όσον αφορά το ποσοστό συμμετοχής εργατικού δυναμικού στον πληθυσμό ενώ το 1991 πέφτει στην 35η.

- Στις παραγωγικές ηλικίες (15-64) το ποσοστό αυξάνεται για τις ηλικίες 25-40 παραμένει ουσιαστικά αμετάβλητο για 20-24 και 40-44 και μειώνεται σημαντικά για άνω των 45 και κάτω των 20. Το σημαντικό όμως είναι ότι στο σύνολο του πληθυσμού εργάσιμης ηλικίας, ενώ το 1981 η Φθιώτιδα είχε υψηλότερο ποσοστό από την Ελλάδα το 1991 έχει χαμηλότερο
- Ετσι, ενώ τα ποσοστά συμμετοχής για τη Φθιώτιδα ήταν υψηλότερα από ότι στην Ελλάδα στο σύνολο σχεδόν των ηλικιών το 1981 η κατάσταση αντιστρέφεται το 1991 - χαμηλότερα ποσοστά συμμετοχής του νομού από ότι στη χώρα - με εξαίρεση τις ηλικίες άνω των 55 (διάγραμμα 4).

Οσον αφορά τη σύνθεση του Εργατικού Δυναμικού κατά φύλο, ενώ η τάση πανελλαδικά είναι να αυξάνεται σημαντικά η συμμετοχή των γυναικών, στη Φθιώτιδα ο γυναικείος οικονομικά ενεργός πληθυσμός παραμένει στάσιμος ουσιαστικά με αρνητική επίπτωση στο συνολικό μέγεθος του εργατικού δυναμικού της Φθιώτιδας

Τέλος, όσον αφορά την ηλικιακή σύνθεση του εργατικού δυναμικού της Φθιώτιδας, ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός του νομού είναι σαφώς γερασμένος σε σχέση με την υπόλοιπη χώρα. Οι ηλικίες άνω των 45 ετών αποτελούν το 38,11% του εργατικού δυναμικού της Φθιώτιδας έναντι 31,76% πανελλαδικά

ΠΙΝΑΚΑΣ

ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	ΕΛΛΑΔΑ 1981	ΦΘΙΩΤΙΔΑ 1981	ΕΛΛΑΔΑ 1991	ΦΘΙΩΤΙΔΑ 1991
ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΣΤΟΝ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΛΗΘΥΣΜΟ	36,38%	38,36%	37,88%	36,23%
ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΣΤΟΝ ΠΛΗΘΥΣΜΟ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΗΛΙΚΙΩΝ (15-64)	55,25%	57,88%	56,05%	53,93%

ΕΞΕΛΙΞΗ ΠΟΣΟΣΤΟΥ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ (ΧΩΡΑ = 100)

ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	1981	1991
ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΣΤΟΝ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΛΗΘΥΣΜΟ	105,4	95,6
ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΣΤΟΝ ΠΛΗΘΥΣΜΟ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΗΛΙΚΙΩΝ (15-64)	104,8	96,2

Η απασχόληση στη Φθιώτιδα

Την ίδια περίπου αρνητική εικόνα παρουσιάζουν και οι εξελίξεις στην απασχόληση του νομού. Επισημαίνεται, ότι στην κατηγορία «απασχολούμενοι» συμπεριλαμβάνονται, εκτός από όσους παρέχουν μισθωτή εργασία, οι εργοδότες, οι αυτοαπασχολούμενοι, καθώς και τα συμβοηθούντα και μη αμειβόμενα μέλη οικογενειακών επιχειρήσεων.

Τα συμπεράσματα που προκύπτουν αναφορικά με την απασχόληση στο νομό Φθιώτιδας είναι:

- Αν και σε εθνικό επίπεδο υπάρχει αύξηση απασχόλησης από **3.388.518** άτομα το 1981 σε **3.571.957** το 1991 στη Φθιώτιδα υπάρχει σημαντική μείωση: από

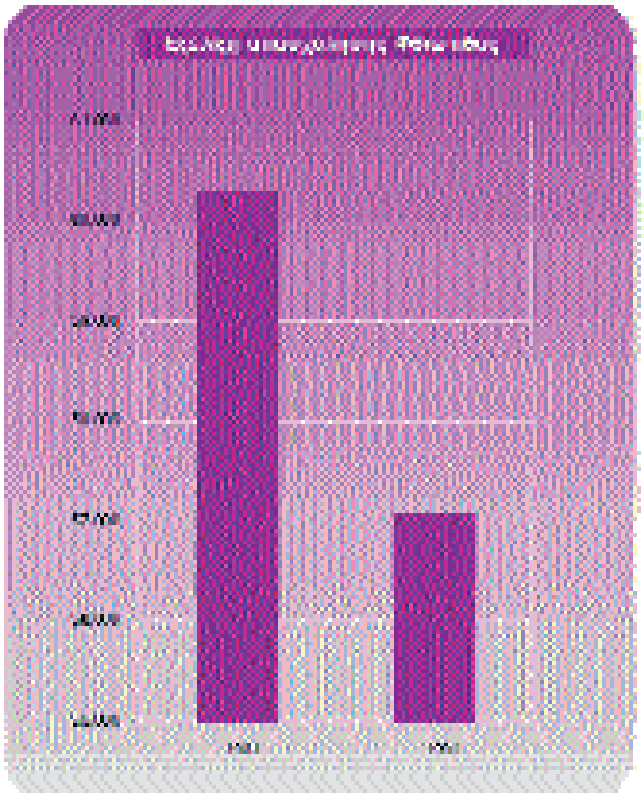

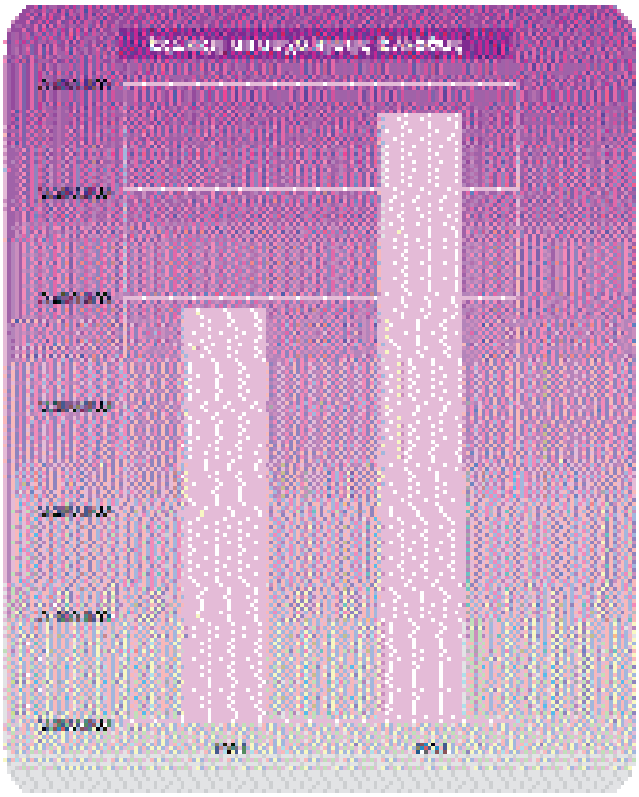

60.278 άτομα το 1981 σε **57.035** το 1991.

- Ο μέσος ετήσιος ρυθμός μείωσης της απασχόλησης είναι για τη Φθιώτιδα: **-0,55%** όταν την ίδια περίοδο για την Ελλάδα ο ρυθμός αύξησης είναι: **+0,53%.** Ιδιαίτερα ανησυχητική είναι η εξέλιξη της γυναικείας απασχόλησης καθώς **σε επίπεδο χώρας παρατηρείται ετήσιος ρυθμός αύξησης 2,08%, στη Φθιώτιδα εμφανίζεται ρυθμός μείωσης της απασχόλησης -1,00%**
- Αμεση συνέπεια της παραπάνω εξέλιξης είναι η μείωση της γυναικείας απασχόλησης ως ποσοστό της συνολικής, στο νομό Φθιώτιδας σε πλήρη αντίθεση με τη χώρα και με προφανείς αρνητικές συνέπειες για το νομό.
- Η Φθιώτιδα είναι στη **17η** θέση στην Ελλάδα όσον αφορά τα μεγαλύτερα ποσοστά μείωσης της απασχόλησης. **Την ίδια περίοδο 27 νομοί παρουσίασαν αύξηση.**
- Ένα σημαντικό τμήμα των απασχολούμενων - κυρίως των γυναικών - είναι συμβοηθούντα και μη αμειβόμενα μέλη οικογενειακών επιχειρήσεων ιδιαίτερα στον πρωτογενή τομέα. Κατά συνέπεια η πραγματική απασχόληση είναι ακόμη μικρότερη από αυτήν που εμφανίζεται από τις απογραφές, καθώς το ποσοστό των «συμβοηθούντων και μη αμειβόμενων» είναι μεγαλύτερο στη Φθιώτιδα από ότι στην υπόλοιπη Ελλάδα τόσο στους άνδρες όσο και στις γυναίκες και επομένως στο σύνολο.
- Και εδώ όπως και στο εργατικό δυναμικό **οι μεγάλες ηλικίες - άνω των 45 ετών - καταλαμβάνουν**

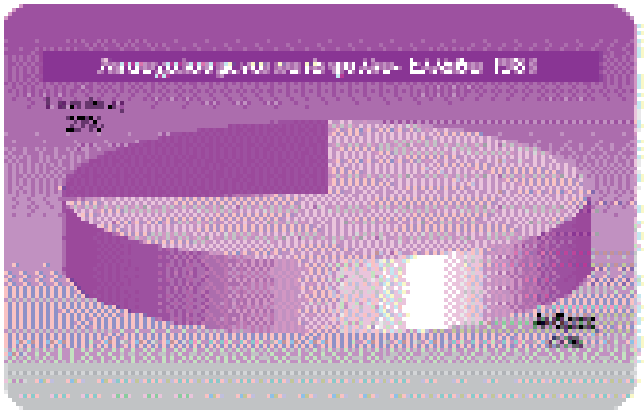

Η απασχόληση στη βιομηχανία

Η συνολική βιομηχανική απασχόληση στη Φθιώτιδα μειώνεται, και μάλιστα με ρυθμούς εντονότερους από τους αντίστοιχους σε εθνικό επίπεδο, ακόμη και σε περιπτώσεις όπου η Ελλάδα συνολικά παρουσίαζε αύξηση (π.χ. 1984/1988).

- Για τη διάρκεια 1981-1991 και σε επίπεδο κλάδων οικονομικής δραστηριότητας η βιομηχανία αποτελεί τον μοναδικό προβληματικό κλάδο, παρουσιάζει δηλαδή συγχρόνως, και χαμηλότερο ποσοστό απασχολούμενων στη βιομηχανία και ταχύτερο ρυθμό μείωσης.

- Η ανάλυση απόκλισης - συμμετοχής για την περίοδο '84-88 κατατάσσει τη Φθιώτιδα σε Περιφερειακό Τύπου 7 -

ΚΛΑΔΟΙ ΑΥΞΟΥΣΑΣ ΚΑΙ ΦΘΙΝΟΥΣΑΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΣΕ ΕΘΝΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

ΔΥΝΑΜΙΚΟΙ ΚΛΑΔΟΙ ΣΕ ΕΘΝΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

ΚΛΑΔΟΣ	ΕΤΗΣΙΟΣ ΡΥΘΜΟΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ
Εκτυπώσεις-εκδόσεις	6,42%
Προϊόντα πετρελαίου	6,21%
Καπνός	5,80%
Ενδυση-υπόδηση	4,69%
Λοιπά είδη	3,15%
Χάρτου	2,51%
Διατροφής	1,20%
Μεταφορικών μέσων	1,16%

ΦΘΙΝΟΝΤΕΣ ΚΛΑΔΟΙ ΣΕ ΕΘΝΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

ΚΛΑΔΟΣ	ΕΤΗΣΙΟΣ ΡΥΘΜΟΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ
Δέρμα-γούνα	-8,82%
Προϊόντα μετάλλου	-2,41%
Ξύλο-φελλός	-2,10%
Μηχανών μη ηλεκτρικών	-2,00%
Ελαστικά πλαστικά	-1,77%
Μη μεταλλικά ορυκτά	-1,07%
Επίπλων	-0,97%
Ποτών	-0,96%
Βασικής Μεταλλουργίας	-0,82%
Ηλεκτρικών ειδών	-0,25%
Χημικών	0,21%
Υφαντικών ειδών	0,32%

ΕΞΕΛΙΞΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΣΤΙΣ 13 ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ	ΚΛΑΔΟΣ	1991	1996	ΜΕΤΑΒΟΛΗ	
		Α Τ Ο Μ Α			ΠΟΣΟΣΤΌ
ΛΑΡΚΟ	Βασικών μεταλλουργικών προϊόντων	1.080	833	-247	-22,87%
CHIPITA	Ειδών διατροφής	338	680	342	101,18%
AGROINVEST	Ειδών διατροφής	270	226	-44	-16,30%
ΑΛΚΑΤΕΛ	Ηλεκτρικών ειδών	240	175	-65	-27,08%
ΠΑΚΟ	Χάρτου	236	205	-31	-13,14%
ΒΕΛΚΑ	Υφαντικών ειδών	236	192	-44	-18,64%
ΣΟΥΛΙΣ	Βασικών μεταλλουργικών προϊόντων	217	220	3	1,38%
ΑΦΟΙ ΑΚΡΙΔΑ	Υφαντικών ειδών	205	158	-47	-22,93%
ΑΓΡΟΠΑΚ	Χάρτου	112	115	3	2,68%
ΛΑΝΤΖΗΣ	Χάρτου	106	183	77	72,64%
HENKEL	Χημικών	102	90	-12	-10%
ΧΑΡΤ.ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	Χάρτου	92	85	-7	-7,61%
LOWENBRAY	Ποτών	82	81	-1	-1,22%
ΣΥΝΟΛΟ		3.316	3.243	-73	-2,20%

δηλαδή και κακή κλαδική διάρθρωση και ένταση τοπικών μειονεκτημάτων. Το γεγονός αυτό συνιστά ραγδαία αρνητική εξέλιξη καθώς την προηγούμενη περίοδο '78-84 χαρακτηριζόταν ως Περιφερειακού Τύπου 5- κακη κλαδική διάρθρωση αλλά ύπαρξη τοπικών πλεονεκτημάτων - ενώ την αμέσως προηγούμενη ο Περιφερειακός Τύπος ήταν 2 δηλαδή και ευνοϊκή κλαδική διάρθρωση και ύπαρξη τοπικών πλεονεκτημάτων.

- Η κλαδική διάρθρωση της Φθιώτιδας εμφανίζεται ιδιαίτερα δυσμενής. Από τους 9 βιομηχανικούς κλάδους ειδίκευσης του νομού για το 1988 μόνο οι δύο - Ειδών διατροφής και Χάρτου - εμφανίζουν αυξητικές τάσεις σε εθνικό επίπεδο ενώ από τους άλλους 7, οι 6 εμφανίζουν μείωση της απασχόλησης και ένας αύξηση μικρότερη όμως από το ρυθμό αύξηση της συνολικής βιομηχανικής απασχόλησης.

- Οσον αφορά τις μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις - άνω των 20 απασχολούμενων - η κατάσταση είναι ιδιαίτερα ανησυχητική καθώς πέραν του ότι συνολικά εμφανίζεται στην

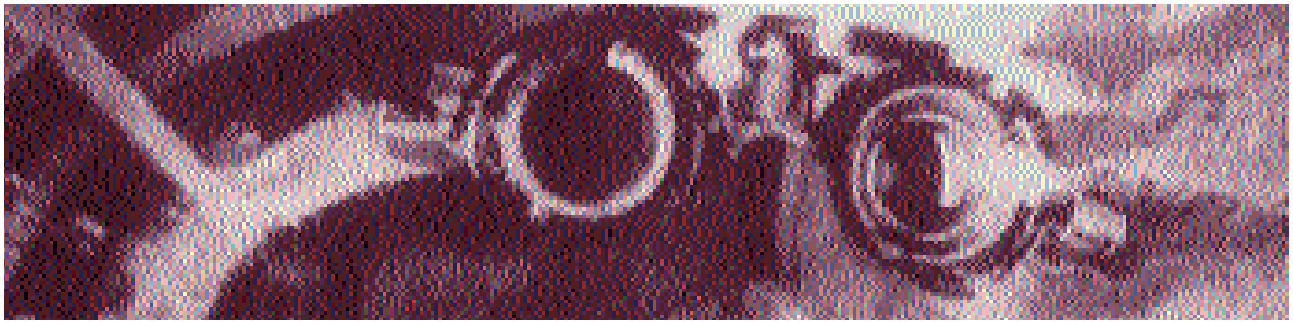

περίοδο ‘85-91 σημαντικότατη μείωση (από 5.013 απασχολούμενους σε 3.443) δηλαδή απώλεια 1.590 θέσεων εργασίας, οι διακυμάνσεις από έτος σε έτος είναι πολύ έντονες κάτι που υποδηλώνει σαθρό υπόβαθρο στη βιομηχανική ανάπτυξη του νομού.

- Το μέγεθος των επιχειρήσεων φαίνεται ότι σχετίζεται με την έντονη αστάθεια στο συνολικό μέγεθος της βιομηχανικής απασχόλησης καθώς στη Φθιώτιδα παρατηρείται πολύ μικρότερο ποσοστό απασχολούμενων σε επιχειρήσεις μεσαίου μεγέθους από ό,τι στην Ελλάδα. Συγκεκριμένα οι εργαζόμενοι σε επιχειρήσεις 10-99 απασχολούμενων αποτελούν μόλις το 19,98% στη Φθιώτιδα, έναντι 29,04% στην Ελλάδα.

- Στις 13 μεγαλύτερα βιομηχανικές επιχειρήσεις του νομού από το 1991 εως σήμερα οι 2 μόνο εμφανίζουν σημαντικότατη αύξηση απασχολούμενων, 3 διατήρησαν ουσιαστικά αμετάβλητη την απασχόλησή τους ενώ οι υπόλοιπες 8 είχαν μείωση από 10% ως 27%. Σε επίπεδο κλάδων - για τις συγκεκριμένες επιχειρήσεις - θετική ήταν η εξέλιξη στα είδη διατροφής και στο χαρτί,

ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΚΛΑΔΩΝ ΣΤΗ ΦΘΙΩΤΙΔΑ

Δυναμικοί

Υφαντικών ειδών
Χάρτου

Αναπτυσσόμενοι

Ενδυμασίας-υπόδησης
Ελαστικά-πλαστικά
Μηχανές μη ηλεκτρικές
Μεταφορικά μέσα

Φθίνοντες

Είδη διατροφής
Ποτά
Ξυλο-φελλός
Χημικά
Μη μεταλλικά ορυκτά
Βασική μεταλλουργία
Ηλεκτρικά είδη

Προβληματικοί

Καπνού
Εκτυπώσεις-Εκδόσεις
Επίπλα
Παραγωγών πετρελαίου και άνθρακα
Προϊόντα μετάλλου
Λοιπά είδη
Δέρματος

ΚΛΑΔΙΚΗ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ

Q.L. 1981		Q.L.1984	
Υφαντικά είδη	1,78	Βασική Μεταλλουργία	10,16
Μη μεταλλικά ορυκτά	1,73	Χάρτου	2,82
Χάρτου	1,7	Ποτών	1,94
Ποτών	1,49	Χημικά	1,65
Ηλεκτρικών ειδών	1,39	Υφαντικά είδη	1,27
Ειδών Διατροφής	1,34	Ηλεκτρικών ειδών	1,2
Ξυλο-φελός	1,2	Μη μεταλλικά ορυκτά	1,19
Μεταφορικά μέσα	1,13	Ξυλο-φελός	1,14
Προϊόντα μετάλλου	1,07	Ειδών Διατροφής	1,08

Q.L. 1988		**Q.L. 1991**	
Βασική Μεταλλουργία	8,72	Χάρτου	3,15
Χάρτου	3,58	Βασική Μεταλλουργία	3,09
Ποτών	1,81	Ηλεκτρικών ειδών	2,41
Χημικά	1,67	Διατροφής και ποτών	1,63
Υφαντικά είδη	1,39	Προϊόντων μετάλλου	1,46
Ηλεκτρικών ειδών	1,19	Υφαντικά είδη	1,32
Ξυλο-φελος	1,19	Ξυλο-φελος	1,19
Ειδών Διατροφής	1,13	Μη μεταλλικά ορυκτά	1,17
Μη μεταλλικά ορυκτά	1,13		

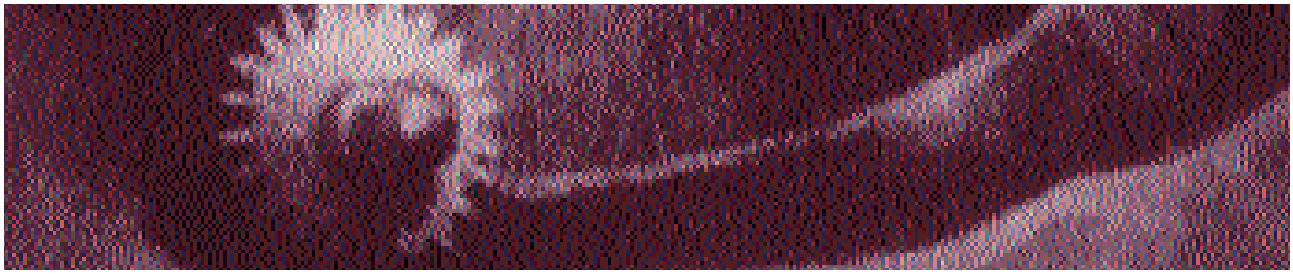

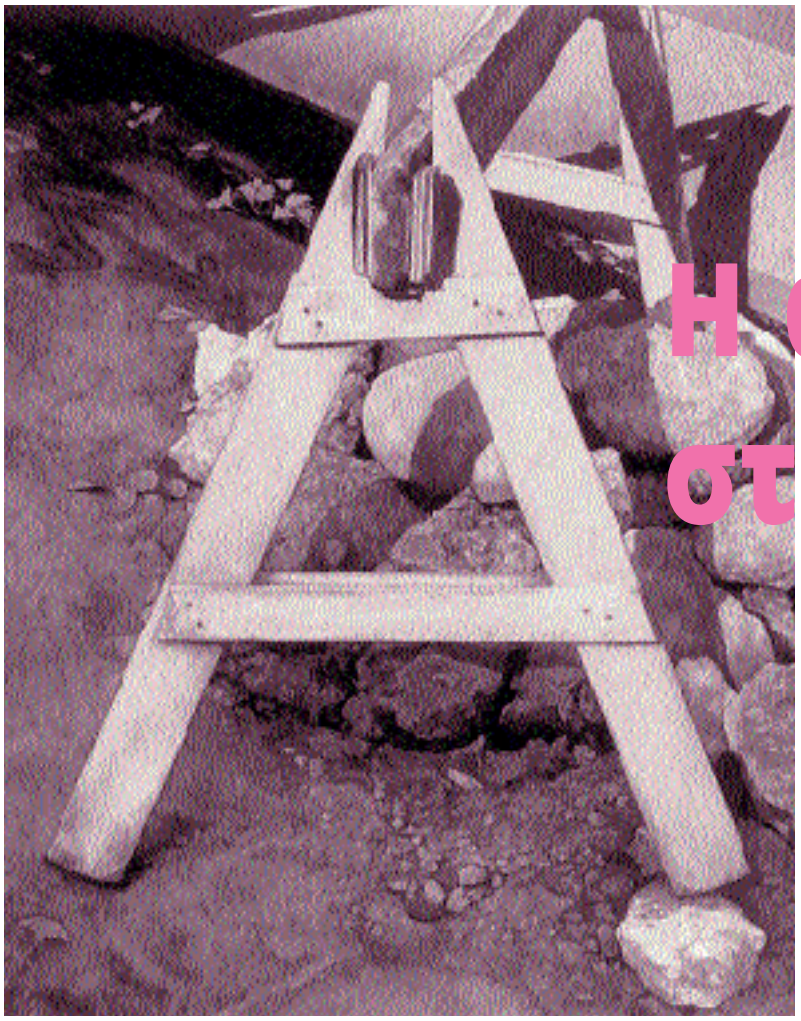

Η ανεργία στο νομό

Στον τομέα αυτό η κατάσταση είναι πλέον δραματική καθώς:

- Ο αριθμός των ανέργων παρουσιάζει εντυπωσιακή αύξηση: από 1.871 το 1981 σε 5.013 το 1991. Ο νομός που το 1981 ήταν στην 20η θέση όσον αφορά τον αριθμό των ανέργων σε απόλυτα μεγέθη ανεβαίνει στην 14η το 1991.
- Το ποσοστό ανεργίας από

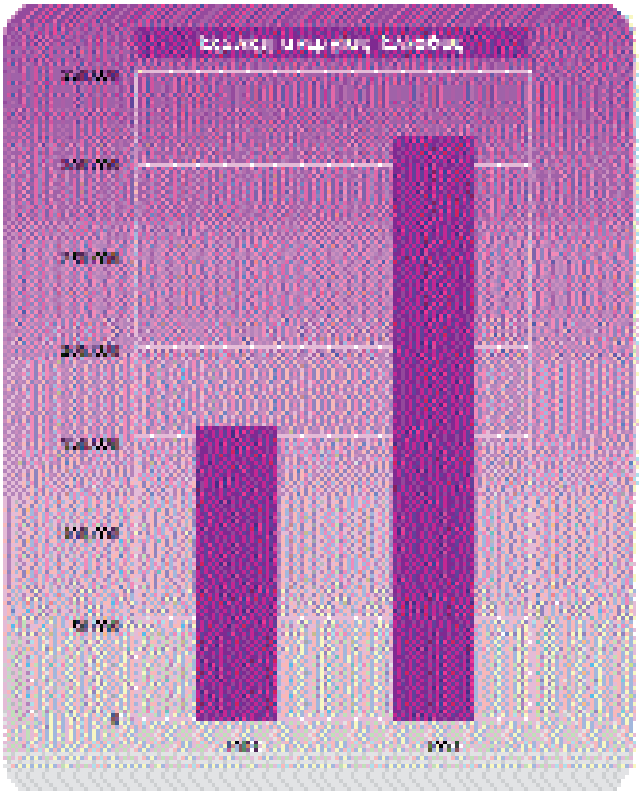

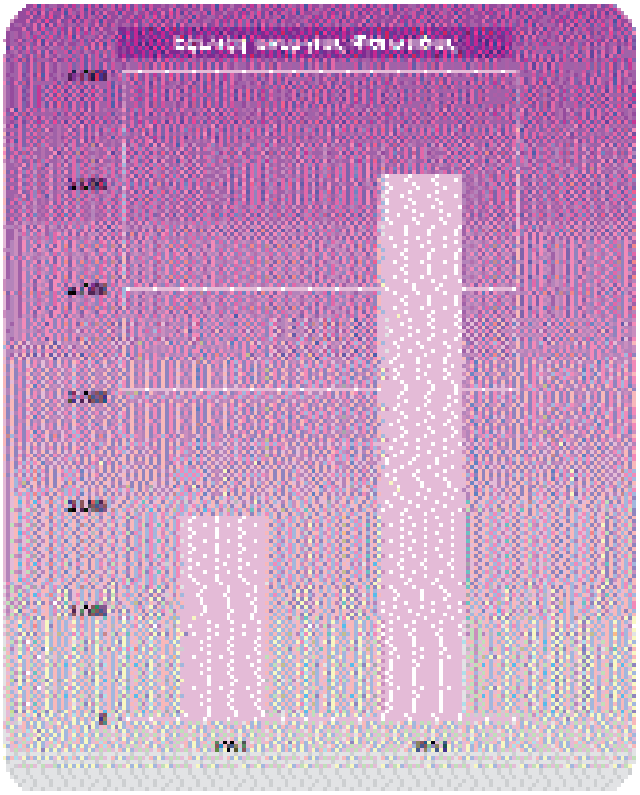

3,01% το 1981 αυξάνεται σε 8,08% το 1991 αύξηση 168%. Το αντίστοιχο ποσοστό για τη χώρα αυξάνεται από 4,38% σε 8,09% αύξηση 84%. Δηλαδή η αύξηση του ποσοστού ανεργίας στο νομό ήταν διπλάσια από ότι στο σύνολο της Ελλάδας. Ετσι ενώ το 1981 το ποσοστό ανεργίας του αντιπροσώπευε μόλις το 64% του αντιστοίχου εθνικού το 1991 ταυτίζονται.

- Ο νομός όσον αφορά το ποσοστό ανεργίας ενώ το 1981 βρισκόταν μόλις στην 37η θέση ανεβαίνει το 1991 στην 24η.
- Το αρνητικότερο όμως στοιχείο είναι ο μέσος ετήσιος ρυθμός αύξησης της ανεργίας που για την περίοδο 81-91 ξεπερνά το 10% φθάνει το 10,36% έναντι 7,30% του αντιστοίχου της Ελλάδας.

Ο ρυθμός αύξησης της ανεργίας είναι ο 10ος μεγαλύτερος μεταξύ των 51 νομών της χώρας.

- Ο ετήσιος ρυθμός αύξησης της ανεργίας είναι ιδιαίτερα εντυπωσιακός στις ηλικίες 30-39 ετών και 50-54. Σε κάθε περίπτωση με εξαίρεση την ηλικιακή ομάδα 60-64 ετών είναι πολύ μεγαλύτερος από τους αντιστοίχους ρυθμούς της χώρας για τις ίδιες ηλικίες. Σημαντικό στοιχείο επίσης είναι η ηλικιακή κατανομή των ανέργων που αποδεικνύει ξεκάθαρα την αδυναμία των νέων να ενταχθούν στην αγορά εργασίας του νόμου. Το 74,49% των ανέργων είναι ηλικίας κάτω των 29 ετών ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για την Ελλάδα είναι 68,68%.

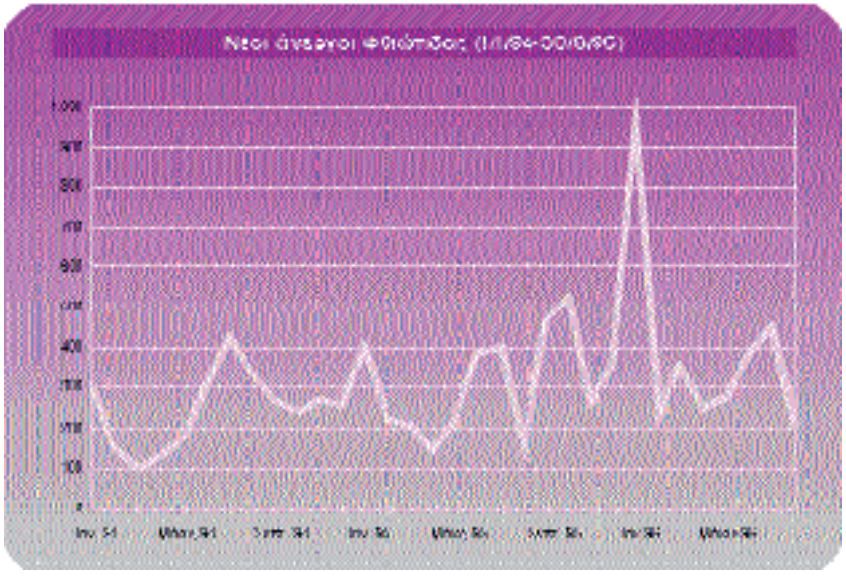

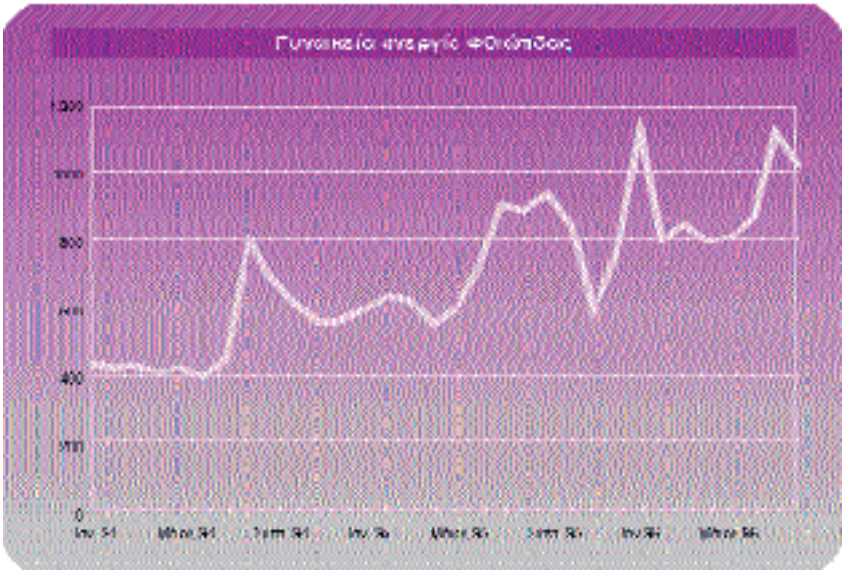

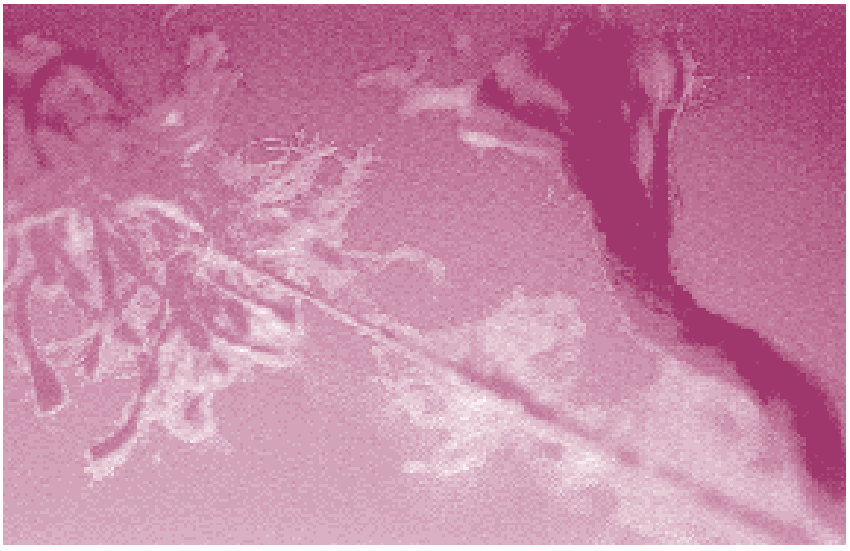

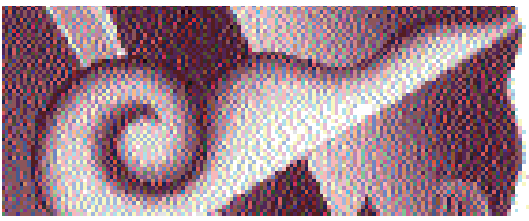

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ NOW

Οι στόχοι, οι υπηρεσίες και η μέχρι σήμερα υλοποίηση του προγράμματος

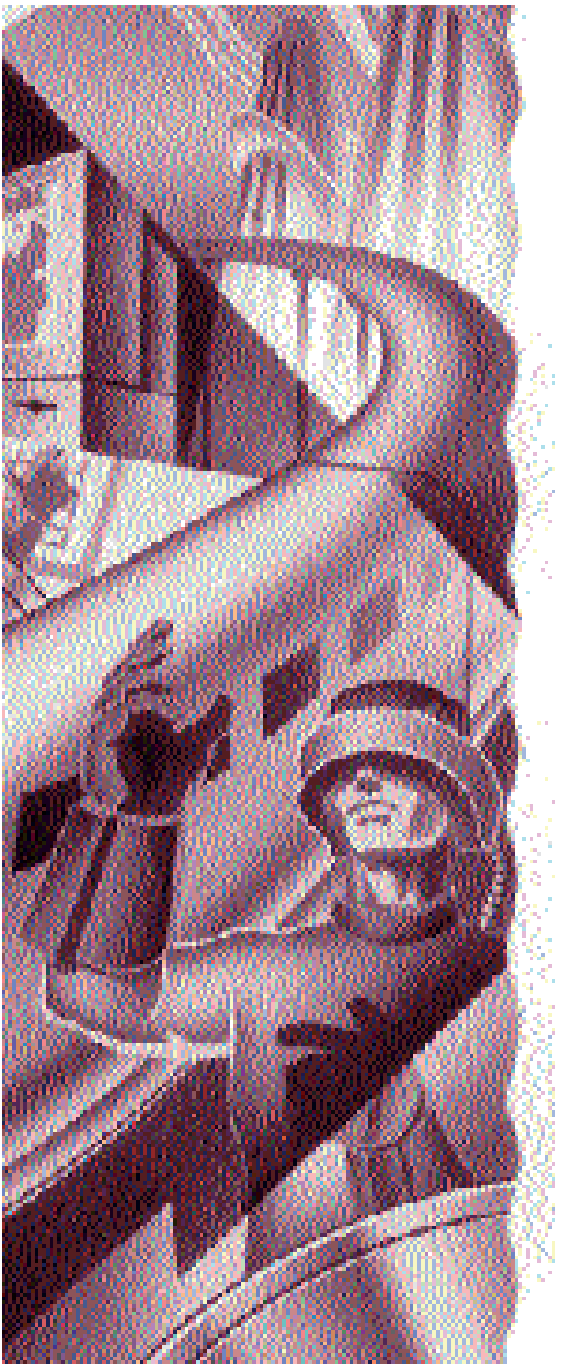

Των Ν. Σιγάλα
Βιβή Σιδηρά

Στο πλαίσιο υλοποίησης της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας «ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ» άξονας NOW, το ΙΝΕ ΓΣΕΕ σε συνεργασία με το ΕΛΚΕΠΑ, το ΕΛΚΕΔΕ, τον ΕΟΜΜΕΧ, τον ΟΑΕΔ και το Σύνδεσμο Γυναικών Ελλάδας (ΣΓΕ) έχει αναλάβει τη δημιουργία ενός ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ - ΔΙΚΤΥΟΥ ανθρώπων και Μέσων με σκοπό την προώθηση, κυρίως στην περιφέρεια, την ισότιμη ένταξη των γυναικών στην αγορά εργασίας.

ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Οι βασικοί στόχοι που εξυπηρετεί το πρόγραμμα μέσα από την δημιουργία του δικτύου είναι:

1. **Ο συντονισμός των δράσεων του ΙΝΕ ΓΣΕΕ, του ΕΛΚΕΠΑ, του ΕΟΜΜΕΧ και του ΟΑΕΔ,** κυρίως σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, για την επίτευξη μιας ολοκληρωμένης και αποτελεσματικής παρέμβασης στα ζητήματα απασχόλησης και αυταπασχόλησης των γυναικών.
2. **Η διάγνωση των αναγκών της αγοράς εργασίας** σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, για την αντιμετώπιση προβλημάτων επαγγελματικής ένταξης και εξέλιξης των γυναικών.
3. **Η ανάληψη πρωτοβουλιών παρέμβασης στις τοπικές κοινωνίες** με στόχο την πρόληψη, αντιμετώπιση και επίλυση προβλημάτων ισότιμης ένταξης των γυναικών στην αγορά εργασίας.
4. **Η ανάπτυξη σειράς δραστηριοτήτων και υπηρεσιών** συμβουλευτικής, πληροφόρησης, επαγγελματικού προσανατολισμού και κατάρτισης με στόχο να διευκολύνουν τις άνεργες γυναίκες στην αναζήτηση εργασίας και τις εργαζόμενες αντιμετωπίζουν τα προβλήματα που τους παρουσιάζονται στο εργασιακό τους περιβάλλον και να βελτιώσουν γενικότερα τη θέση των γυναικών στην τοπική κοινωνία.
5. **Η ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας των γυναικών** μέσω εξειδικευμένης πληροφόρησης, συγκεκριμένης τεχνογνωσίας, και ειδικής καθοδήγησής τους.
6. **Η ευαισθητοποίηση και κινητοποίηση** φορέων και κοινωνικών οργανώσεων, ιδιαίτερα στην περιφέρεια, προς την κατεύθυνση της ανάληψης κοινών πρωτοβουλιών και συντονισμένης δράσης για την αντιμετώπιση της ανεργίας και ειδικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες στις τοπικές κοινωνίες.
7. **Η δημιουργία μιας μεγάλης τράπεζας πληροφοριών** για την απασχόληση, την αυταπασχόληση και την επαγγελματική κατάρτιση που θα συγκεντρώνει όλα τα δεδομένα που αφορούν την ελληνική αγορά εργασίας (ανεργία, απασχόληση, επαγγελματική κατάρτιση κλπ) που θα παρέχει πληροφόρηση, μέσω των 10 περιφερειακών μονάδων του δικτύου, σε ολόκληρη την

επικράτεια. Πρόσβαση σ' αυτή την Τράπεζα Πληροφοριών θα υπάρχει και μέσω ΙΝΤΕΡΝΕΤ.

ΤΑ ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ

Η υλοποίηση των παραπάνω στόχων θα γίνει μέσα από την ανάπτυξη ενός ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ-ΔΙΚΤΥΟΥ Ανθρώπων και Μέσων που θα συνδέει το κέντρο με την περιφέρεια και θα αξιοποιεί το στελεχιακό δυναμικό των φορέων - εταίρων του προγράμματος στην περιφέρεια.

Αναλυτικότερα, αυτό το σύστημα-δίκτυο, το οποίο ονομάζουμε δίκτυο NOW, θα απαρτίζεται από μία (1) Κεντρική και δέκα (10) περιφερειακές δομές που θα υποστηρίζονται από ένα προηγμένο πληροφοριακό σύστημα που θα στελεχώνονται από εξειδικευμένα στελέχη του ΙΝΕ ΓΣΕΕ, του ΕΛΚΕΠΑ, του ΕΟΜΜΕΧ και του ΟΑΕΔ.

Οι βασικές προϋποθέσεις για την επιτυχία αυτής της φιλόδοξης προσπάθειας είναι:

α. Να σχεδιαστεί και να κατασκευαστεί ένα ευέλικτο, προηγμένο πληροφοριακό σύστημα το οποίο να ανταποκρίνεται στις ανάγκες μας εξασφαλίζοντας, **ταχύτητα στην διάδοση της πληροφορίας** και **ευκολία στην επεξεργασία και την παρουσίαση των πληροφοριών**. Για τον σκοπό αυτό έχει ήδη συγκροτηθεί ομάδα μελέτης η οποία θα παραδώσει τη σχετική μελέτη στις αρχές Δεκεμβρίου.

β. Να σχεδιαστούν οι **βασικές δραστηριότητες και υπηρεσίες** που θα παρέχονται από το δίκτυο. Εχουμε ήδη αποφασίσει ότι οι δραστηριότητες και οι υπηρεσίες του δικτύου θα αναπτυχθούν σταδιακά και σε κάθε περιφέρεια θα αναπτυχθούν διαφορετικές υπηρεσίες ανάλογα με τις τοπικές ανάγκες. Το ζητούμενο όμως είναι να προσδιορίσουμε και την μεθοδολογία που θα ακολουθήσουμε για την ανάπτυξη αυτών των δραστηριοτήτων και υπηρεσιών. Το δίκτυο αυτό, εάν φιλοδοξούμε να είναι αποτελεσματικό και να διαδραματίσει ένα σημαντικό ρόλο στην αγορά εργασίας θα πρέπει να εισάγει καινοτομίες στην παροχή των υπηρεσιών του και το σημαντικότερο να αναπτύξει **δραστηριότητες και υπηρεσίες νέου τύπου.**

γ. Να εκπαιδευτούν όλα τα περιφερειακά στελέχη των φορέων που θα συμμετάσχουν στο πρόγραμμα. Η επιτυχία ή η αποτυχία της όλης προσπάθειας θα εξαρτηθεί στον μεγαλύτερο βαθμό από το ανθρώπινο δυναμικό που θα αναλάβει την λειτουργία του δικτύου. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να εξασφαλίσουμε την **παροχή υψηλής ποιότητας εκπαίδευσης** σε όλα τα στελέχη μας για να μπορούν όχι μόνο να αξιοποιήσουν την τεχνολογία που θα τους διαθέσουμε αλλά και να αναπτύξουν τις δραστηριότητες και τις υπηρεσίες του δικτύου NOW.

δ. Να συνοδευτεί η λειτουργία του δικτύου από μια μεγάλη επικοινωνιακή καμπάνια που αφενός θα προβάλει στο ευρύ κοινό την φιλοσοφία, τους στόχους και τις υπηρεσίες του δικτύου και αφετέρου θα έχει ως στόχο να συνειδητοποιήσει και

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΟΙ LEADERS ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΦΟΡΕΙΣ							
	ΙΝΕ ΓΣΕΕ		*ΕΟΜΜΕΧ*		*ΕΛΚΕΠΑ*		*ΟΑΕΔ*	
	Leader	Συν. Φορέας	Leader	Συν. φορέας	Leader	Συν. φορέας	Leader	Συν. φορέας
Ηπειρος		Πρέβεζα		Γιάννενα	Γιάννενα	Γιάννενα		
Κ. Μακεδονία	Βέροια		Θεσ/νίκη		Θεσ/νίκη		Θεσ/νίκη	Βέροια
Αν. Μακεδονία-Θράκη		Ξάνθη		Κομοτηνή, Ξάνθη, Δράμα, Καβάλα, Αλεξ/πολη		Καβάλα	Ξάνθη	
Κοζάνη	Κοζάνη			-		Κοζάνη		Κοζάνη
Πελοπόννησος	Τρίπολη			Τρίπολη		-		Τρίπολη
Δ. Ελλάδα	Πάτρα			Πάτρα		Πάτρα		Πάτρα
Στ. Ελλάδα		Λαμία	Λειβαδιά			-		Λαμία
Ν. Αιγαίο		Σύρος-Ρόδος		-	Σύρος	-		
Κρήτη		Ηράκλειο		Ηράκλειο		Ηράκλειο	Ηράκλειο	Χανιά-Ηράκλειο
Θεσσαλία		Λάρισα	Λάρισα			Λάρισα-Βόλο		Λάρισα

να ενεργοποιήσει τις κοινωνικές οργανώσεις και τους φορείς για την από κοινού αντιμετώπιση των μεγάλων προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι εργαζόμενοι και οι άνεργοι.

IV. ΟΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ

Οι δραστηριότητες και οι υπηρεσίες που θα αναπτύξει το Δίκτυο NOW θα προσδιοριστούν με βάση τις τοπικές ανάγκες και ιδιαιτερότητες. Ωστόσο έχουμε προσδιορίσει 6 βασικούς άξονες στους οποίους θα κινηθούμε για να σχεδιάσουμε τις δραστηριότητες και τις υπηρεσίες του Δικτύου. Αναλυτικότερα:

1. **Αξονας Πληροφόρησης.** Στα πλαίσια αυτού του άξονα θα σχεδιαστούν δραστηριότητες και υπηρεσίες που θα παρέχει το δίκτυο για την διάχυση της ηλεκτρονικής πληροφορίας στην περιφέρεια.
2. **Αξονας Ψυχολογικής Στήριξης & Εμψύχωσης.** Στα πλαίσια αυτού του άξονα θα σχεδιαστούν δραστηριότητες και υπηρεσίες που θα αφορούν την ψυχολογική υποστήριξη και εμψύχωση των γυναικών για την αντιμετώπιση των συνθηκών-αντικειμενικών και υποκειμενικών - περιθωριοποίησης από την αγορά εργασίας.
3. **Αξονας Επαγγελματικού Προσανατολισμού.** Στα πλαίσια αυτού του άξονα θα σχεδιαστούν δραστηριότητες και υπηρεσίες που θα αφορούν την παροχή Ενεργού Επαγγελματικού Προσανατολισμού με βάση τις ανάγκες και τα δεδομένα που διαμορφώνονται σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο.
4. **Αξονας κατάρτισης.** Στα πλαίσια αυτού του άξονα θα σχεδιαστούν δραστηριότητες και υπηρεσίες που θα αφορούν τον σχεδιασμό και την υλοποίηση προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης ειδικά για γυναίκες.
5. **Αξονας απασχόλησης.** Στα πλαίσια αυτού του άξονα θα σχεδιαστούν δραστηριότητες και υπηρεσίες που θα αφορούν κυρίως την ανάπτυξη ειδικών προγραμμάτων, μέσω ΟΑΕΔ, για την προώθηση της απασχόλησης.
6. **Αξονας εταιρικών σχέσεων.** Στα πλαίσια αυτού του άξονα θα σχεδιαστούν δραστηριότητες και υπηρεσίες που θα αφορούν, κυρίως, την ευαισθητοποίηση, πληροφόρηση και κινητοποίηση φορέων, κοινωνικών οργανώσεων και επιχειρήσεων, σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, με στόχο να αναλάβουν από κοινού πρωτοβουλίες για την προώθηση της ισότιμης ένταξης των γυναικών στην αγορά και την κοινωνία.

β. την προώθηση **κοινοπρακτικών δράσεων** και δικτύωση μεταξύ των τοπικών αρμόδιων φορέων, επιχειρήσεων και κοινωνικών οργανώσεων, μη κυβερνητικών οργανισμών κ.ά., για την προώθηση της απασχόλησης των γυναικών. Στα πλαίσια αυτά οι Περιφερειακές Μονάδες του Δικτύου θα προωθούν, μέσω πληροφόρησης και συμβουλευτικής, **τη δημιουργία, οργάνωση, λειτουργία εταιρικών σχέσεων σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.**

γ. την ενίσχυση της συμμετοχής των γυναικών σε συλλογικές δραστηριότητες για την αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου τους ο οποίος επηρεάζει την ψυχολογική τους ισορροπία κατά την προσπάθειά τους να ενταχθούν στην αγορά εργασίας (π.χ. Πνευματικά Κέντρα, Πολιτιστικοί Σύλλογοι κ.ά.).

Η ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ NOW

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο παρουσιάζεται μία σημαντική καθυστέρηση στην υλοποίηση των Κοινοτικών Πρωτοβουλιών με αποτέλεσμα να έχει καθυστερήσει δραματικά η εκταμίευση της πρώτης δόσης από το ΕΚΤ. Αυτό το γεγονός είχε ως συνέπεια να αναμορφώσουμε το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του προγράμματος και να καθυστερήσουμε την υλοποίηση ορισμένων Μέτρων, Ενεργειών ή δράσεων. Αναλυτικότερα:

ΜΕΤΡΟ Ι: ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

Οι προσπάθειες που έχουμε καταβάλλει μέχρι σήμερα για την υλοποίηση του προγράμματος έχουν επικεντρωθεί στο Μέτρο 1 αφού η πρόοδος των ενεργειών που εντάσσονται σ' αυτό το μέτρο αποτελεί προαπαιτούμενο για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των επόμενων μέτρων. Ειδικότερα:

- Μέτρο Ι - Ενέργεια 1

1. Δομήθηκε το Κεντρικό Συντονιστικό Σχήμα (Διοικούσα Επιτροπή) αποτελούμενο από δύο εκπροσώπους του ΙΝΕ ΓΣΕΕ (Β. Σιδηρά, Ν. Σιγάλα) έναν εκπρόσωπο του ΟΑΕΔ (Δ. Σωμάκη), έναν εκπρόσωπο του ΕΛΚΕΠΑ (Γ. Χαλά), έναν εκπρόσωπο του ΕΟΜΜΕΧ (σ. Κοσκοβόλη), έναν εκπρόσωπο του ΕΛΚΕΔΕ (Δ. Ιωάννου) και μια εκπρόσωπο του Συνδέσμου Γυναικών Ελλάδος (Μαρία Μαρματάκη).
2. **Προσδιορίστηκαν οι γεωγραφικές περιφέρειες ανάπτυξης του δικτύου.** Καταρχήν αποφασίστηκε από την Δ.Ε. ότι το δίκτυο δεν θα αναπτυχθεί στις περιφέρειες Β. Αιγαίου και Ιονίων Νήσων καθώς οι περισσότεροι φορείς που συμμετέχουν στο πρόγραμμα δεν έχουν υποδομές (παραρτήματα) σ' αυτές τις περιφέρειες και κατά συνέπεια θα ήταν πολύ δύσκολο να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του προγράμματος.

Από εκεί και πέρα, προσδιορίστηκαν οι πόλεις και ο χώρος στον οποίο θα εγκατασταθούν η Κεντρική και οι Περιφερειακές Μονάδες του Δικτύου. Ειδικότερα αποφασίστηκε ότι:

α. Η Κεντρική Μονάδα του δικτύου μαζί με ολόκληρο τον εξοπλισμό θα εγκατασταθεί στα κεντρικά γραφεία του ΙΝΕ ΓΣΕΕ. Παράλληλα από ένα τερματικό θα εγκατασταθεί στα κεντρικά γραφεία όλων των άλλων φορέων που συμμετέχουν στο πρόγραμμα.

β. Με κριτήριο τις οργανωτικές δυνατότητες του κάθε φορέα στην περιφέρεια (υποδομές - στελέχη) αποφασίστηκε ότι οι 10 περιφερειακές μονάδες θα εγκατασταθούν στις πόλεις: Ξάνθη, Θεσσαλονίκη, Κοζάνη, Ιωάννινα, Λάρισα, Λιβαδειά, Πάτρα, Τρίπολη, Σύρος και Ηράκλειο. Οι περιφερειακές μονάδες της Κοζάνης, της Τρίπολης και της Πάτρας θα εγκατασταθούν στα αντίστοιχα παραρτήματα του ΙΝΕ ΓΣΕΕ, οι περιφερειακές μονάδες των Ιωαννίνων και της Σύρου στα

αντίστοιχα παραρτήματα του ΕΛΚΕΠΑ, οι περιφερειακές μονάδες της Λειβαδιάς και της Λάρισας στα αντίστοιχα παραρτήματα του ΕΛΚΕΠΑ, οι περιφερειακές μονάδες της Λειβαδιάς και της Λάρισας στα αντίστοιχα παραρτήματα του ΕΟΜΜΕΧ και οι περιφερειακές μονάδες της Ξάνθης και του Ηρακλείου στα αντίστοιχα παραρτήματα του ΟΑΕΔ. Τέλος στη Θεσσαλονίκη, με δεδομένο ότι αναφερόμαστε στη δεύτερη μεγαλύτερη πόλη της χώρας και εξαιτίας του γεγονότος ότι θεωρήσαμε εξαιρετικά δύσκολο να καλύψουμε με μία Μονάδα και τις ανάγκες των περιοχών της Κ. Μακεδονίας που βρίσκονται εκτός Θεσσαλονίκη, αποφασίσαμε να δημιουργήσουμε ένα τοπικό δίκτυο με εγκατάσταση τερματικών στα παραρτήματα όλων των φορέων και το ΙΝΕ ΓΣΕΕ να αναλάβει την λειτουργία μιας Περιφερειακής Μονάδας στη Βέροια μέσω της οποίας θα αναπτύξουμε τις δραστηριότητες του δικτύου εκτός Θεσσαλονίκης.

3. **Ολοκληρώθηκε το κατασκευαστικό μέρος της Μελέτης Σκοπιμότητας του δικτύου** που αφορά τα τεχνικά χαρακτηριστικά του δικτύου δηλαδή τον εξοπλισμό, τα λειτουργικά προγράμματα (Software) και τους τρόπους επικοινωνίας μεταξύ κάντρου και περιφέρειας.

Εχει αρχίσει η συλλογή στοιχείων για τη βάση δεδομένων. Την δημιουργία της Βάσης Δεδομένων έχει αναλάβει ο **Σύνδεσμος Γυναικών Ελλάδος** ο οποίος είναι συντονιστής και διαχειριστής της συγκεκριμένης ενέργειας.

5. **Ξεκίνησε η δόμηση των Περιφερειακών Συντονιστικών Σχημάτων (ΠΣΣ).** Αυτή η δράση συνιστά το πρώτο ουσιαστικό βήμα για την ανάπτυξη του **ανθρώπινου δικτύου,** δηλαδή του στελεχιακού δυναμικού που θα αναπτύξει το δίκτυο στις 10 περιφέρειας. Με βάση τον αρχικό σχεδιασμό της πρότασης σε κάθε Περιφερειακή Μονάδα του δικτύου θα συγκροτηθεί ένα Π.Σ.Σ. αποτελούμενο από έναν εκπρόσωπο από κάθε φορέα. Τα Π.Σ.Σ. θα συντονίζουν την υλοποίηση των ενεργειών και δράσεων του προγράμματος στην περιφέρεια. Ηδη έχουν συσταθεί τα Π.Σ.Σ. Κοζάνης και Τρίπολης.

6. **Προχωράει ο σχεδιασμός των υπηρεσιών του Δικτύου.** Με τον όρο «υπηρεσίες» αναφερόμαστε σ' όλες τις δραστηριότητες που θα πρέπει να αναπτύξει το Δίκτυο για να παράσχει βοήθεια και στήριξη στους χρήστες, δηλαδή τις γυναίκες. Ο σχεδιασμός αυτός γίνεται με βάση την διαπίστωση αναγκών που υπάρχει σε κάθε περιφέρεια.

• Μέτρο Ι - Ενέργεια 2

Η Ενέργεια 2 του Μέτρου Ι αφορά την ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού που συνοδεύει τις δράσεις του προγράμματος NOW.

Στην παρούσα φάση, έχει προχωρήσει μόνο η ανάπτυξη του εκπαιδευτικού υλικού που αφορά το Μέτρο ΙΙ - Καταρτίσεις και ειδικότερα αυτό που αφορά τις καταρτίσεις των στελεχών του ΙΝΕ ΓΣΕΕ και του ΕΛΚΕΠΑ

ΜΕΤΡΟ ΙΙ: ΚΑΤΑΡΤΙΣΕΙΣ

Το Μέτρο ΙΙ - Καταρτίσεις αφορά 4 ενέργειες κατάρτισης που έχουν αναλάβει το ΙΝΕ ΓΣΕΕ, ο ΟΑΕΔ, το ΕΛΚΕΠΑ και ο ΕΟΜΜΕΧ.

Μέχρι αυτή την ώρα έχει ξεκινήσει μόνο η Κατάρτιση Στελεχών του ΙΝΕ ΓΣΕΕ. Οι άλλες 3 καταρτίσεις βρίσκονται στο στάδιο του σχεδιασμού και αναμένεται να υλοποιηθούν την Ανοιξη του 1997

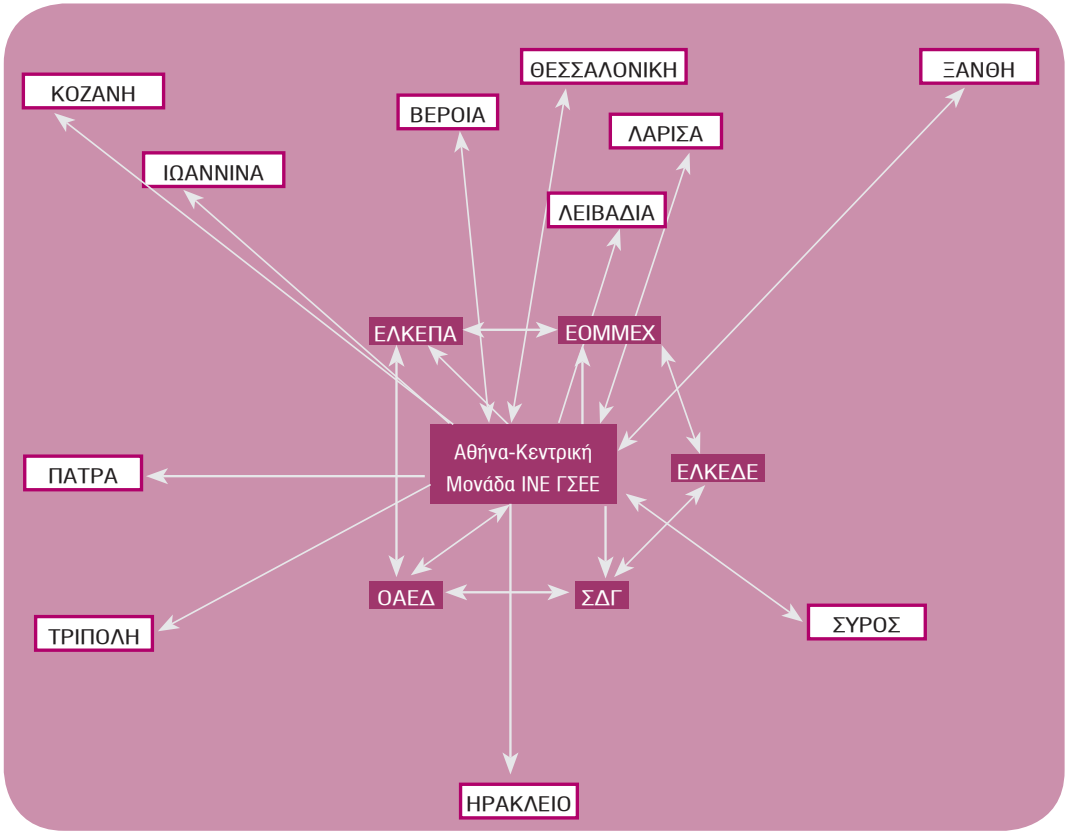

Το γόνιμο έργο του ΙΝΕ/ΟΤΟΕ

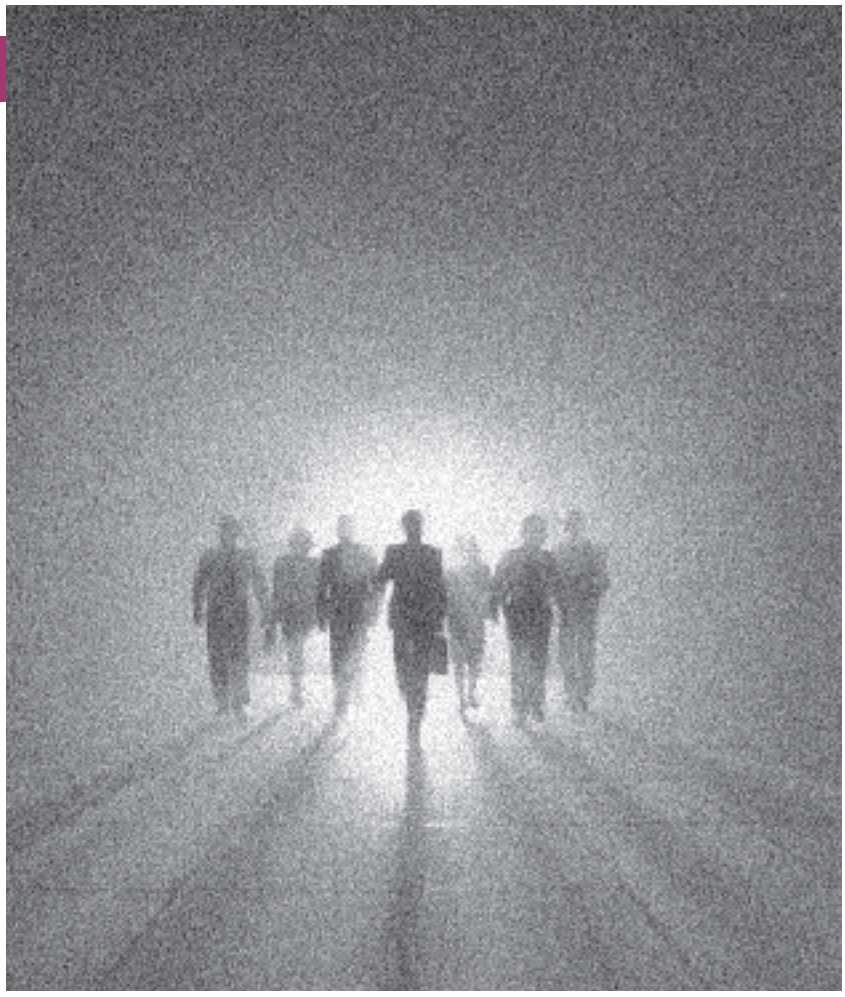

Το έργο που έγινε τα τελευταία χρόνια στο ΙΝΕ είναι ιδιαίτερα σημαντικό, τόσο από ποσοτική όσο και από ποιοτική άποψη.
Ο προγραμματισμός που καλούμαστε να υλοποιήσουμε την επόμενη περίοδο κινείται στην ίδια με τα προηγούμενα χρόνια κατεύθυνση, με ενίσχυση όμως της δραστηριότητας που αφορά στην συνδικαλιστική επιμόρφωση.

Ι. ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ

Ο τομέας αυτός θα πρέπει να ενισχυθεί ιδιαίτερα, προκειμένου να στηρίξουμε τα συνδικαλιστικά μας στελέχη για να ανταποκριθούν αποτελεσματικότερα στη σύνθετη σημερινή πραγματικότητα.

Περιφερειακά σεμινάρια

Ολοκληρώθηκαν ήδη με απόλυτη επιτυχία στην Ηπειρο (Μάης ΄96) και στη Θράκη (Ιούνης ΄96). Εχουν προγραμματιστεί άλλα δύο. Στην Καλαμάτα για τα συνδικαλιστικά στελέχη των νομών (Μεσσηνίας, Λακωνίας, Αρκαδίας, Ηλείας) και στη Λάρισα για τη Θεσσαλία. Φυσικά ο σχεδιασμός καλύπτει όλη την Ελλάδα.
Η δομή τους καλύπτει δύο βασικούς άξονες (αναδιαρθρώσεις στο χρηματοπιστωτικό τομέα και εξελίξεις στις εργασιακές σχέσεις) και ζητήματα επικαιρότητας και αιχμής, που συνδέονται με τη γενικότερη πολιτική της ΟΤΟΕ.

Θεματικά σεμινάρια σε συνεργασία με τις αντίστοιχες Γραμματείες της ΟΤΟΕ (στην περιφέρεια)

«Η Κοινωνική Ασφάλιση στην Ελλάδα, οι στόχοι του κλάδου»

Υλοποιήθηκε με επιτυχία στη Δράμα (Απρίλιος ΄96) και το παρακολούθησαν συνάδελφοι από τους γειτονικούς νομούς (Ξάνθη, Καβάλα, Σέρρες).

«Πολιτικές ανάπτυξης Ισότητας Ευκαιριών στις Τράπεζες»

Σχεδιάστηκε σε συνεργασία με τη Γραμματεία Ισότητας και θα τρέξει πιλοτικά αρχικά στα Γιάννενα (Νοέμβρης ΄96) καλύπτοντας τους νομούς της Ηπείρου. Η επιλογή του συγκεκριμένου ΝΠ έγινε από τη Γραμματεία Ισότητας για να διασφαλισθεί η οργανωτική του επιτυχία.
Αντίστοιχες δράσεις θα δρομολογηθούν και σε άλλες περιφέρειες και τα θεματικά αντικείμενα θα επιλέγονται σε συνεργασία με τις αντίστοιχες γραμματείες της ΟΤΟΕ.

Κύκλος σεμιναρίων για συνδικαλιστικά στελέχη (Αθήνα - Θεσσαλονίκη)

Ο στόχος μας είναι να καλύψουμε όλες τις πτυχές που συνθέτουν το συνδικαλιστικό τοπίο.
Θεματικές ενότητες που θα καλύψουμε:

- Το Ευρωπαϊκό Συνδικαλιστικό Κίνημα. Δομή, εξελίξεις, στρατηγική.
- Ευρωπαϊκά Εργασιακά Συμβούλια.
- Θεσμικό πλαίσιο συλλογικών διαπραγματεύσεων, μεσολάβησης, Διαιτησίας. Εφαρμογές στην κλαδική και επιχειρησιακή διαπραγμάτευση.
- Τεχνικές Συλλογικών Διαπραγματεύσεων.
- Παρατηρητήριο Απασχόλησης - μεθοδολογία συγκέντρωσης στοιχείων απασχόλησης - εργασιακών σχέσεων. Ανάγκες τεκμηρίωσης και ελέγχου από τα συνδικάτα.
- Μείωση χρόνου εργασίας και Απασχόληση. Η διεκδίκηση του 35ωρου στον τραπεζικό κλάδο.
- Σύγχρονοι Κανονισμοί Εργασίας. Βασικές αρχές, μεθοδολογία διαμόρφωσης και διαπραγμάτευσης.
- Η κοινωνική ασφάλιση στην

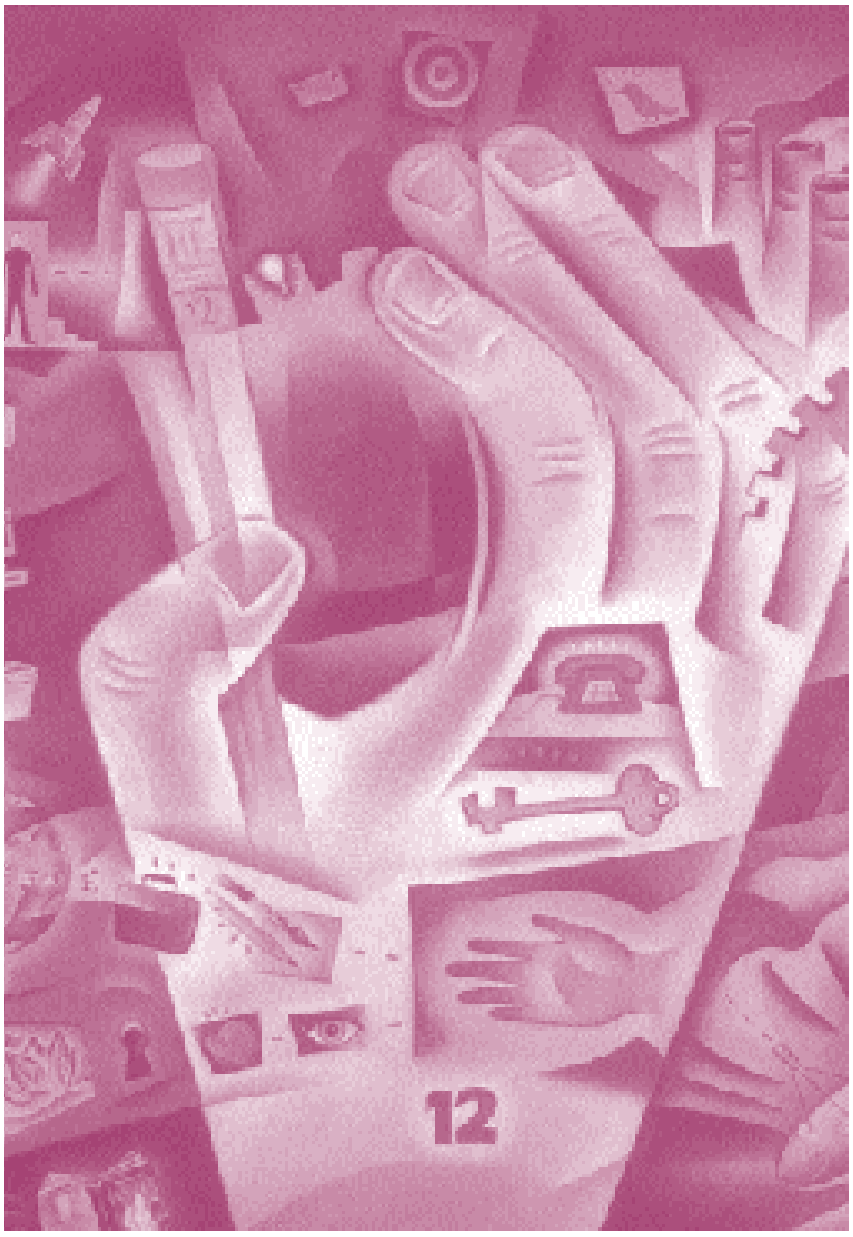

Ελλάδα και στον Τραπεζικό κλάδο.
- Αναδιαρθρώσεις στο τραπεζικό σύστημα και η εισαγωγή του Ενιαίου Νομίσματος.
- Θεσμικό πλαίσιο και πολιτικές για την Ισότητα - όργανα και εφαρμογές στον τραπεζικό κλάδο.
- Στρατηγικές επικοινωνίας και συνδικάτα.

Ιδιαίτερη αναφορά πρέπει να γίνει για το σεμινάριο της Επικοινωνίας, η υλοποίηση του οποίου αποτελεί δέσμευσή μας στα πλαίσια του προγράμματος LEONARDO FORSYN. Ηδη έγινε η πρώτη επαφή με τους επικεφαλείς της Γραμματείας Επικοινωνίας, προκειμένου ο σχεδιασμός και η δομή του σεμιναρίου να καλύψει τις πραγματικές ανάγκες της Ομοσπονδίας σε σχέση με την επικοινωνιακή της στρατηγική.

Είμαστε επίσης σε ετοιμότητα να ανταποκριθούμε σε συγκεκριμένες ανάγκες που θα αναδείξει η συγκυρία καθώς και οι προτεραιότητες των πρωτοβάθμιων σωματείων (συγχωνεύσεις, αναδιαρθρώσεις κλπ).

Πραγματοποιήθηκε ειδικό σεμινάριο πληροφορικής «Το λειτουργικό σύστημα «WINDOWS ; 95» για στελέχη της ΟΤΟΕ στην Αθήνα και στα Γιάννενα. Προγραμματίζεται επίσης σχετικό σεμινάριο για το παγκόσμιο δίκτυο, το ΙΝΤΕΡΝΕΤ.

Στην εποχή της παγκοσμιοποίησης, είναι επιτακτική ανάγκη για τα στελέχη της ΟΤΟΕ να μπορούν να επικοινωνούν με τους συναδέλφους τους στην Ευρώπη. Σχεδιάστηκε και ήδη «τρέχει» σεμινάριο για εκμάθηση της Αγγλικής γλώσσας, για τα στελέχη της ΟΤΟΕ στην Αθήνα. Επίσης υπάρχει μέθοδος αυτοδιδασκαλίας της Αγγλικής στην τεχνολογική πλατφόρμα των πολυμέσων (cd-rom/multimedia).

ΙΙ. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

Η επαγγελματική κατάρτιση αποτελεί προνομιακό χώρο παρέμβασης για τα συνδικάτα. Δεν απεμπολούμε και δεν χαρίζουμε τη δραστηριότητα αυτή στους εργοδότες όπως επίμονα ορισμένοι συνάδελφοι με συγκεκριμένες ιδεολογικές αναφορές ζητούν.

Η παρέμβασή μας αυτή δεν απορρέει μόνο από καταστατικούς προσανατολισμούς. Αποτελεί άμεση για μας προτεραιότητα γιατί σε μια εποχή ραγδαίων αλλαγών και αναδιαρθρώσεων στο χρηματοπιστωτικό χώρο η επαγγελματική κατάρτιση συνδέεται καθοριστικά με την ίδια την απασχόληση που απειλείται.

Η αξιολόγηση αλλά και η αποδοχή των προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης που μέχρι τώρα υλοποιήσαμε αποδεικνύει ότι κινούμαστε στη σωστή κατεύθυνση. Ετσι θα κινηθούμε στο ίδιο με το παρελθόν πλαίσιο:

- Μακροχρόνια (100 ώρες) χρηματοδοτούμενα προγράμματα (Υπουργείο Εργασίας και ΟΑΕΔ) που θα καλύπτουν μια σειρά θεματικών ενοτήτων, που θεωρούνται απαραίτητες για την ανάπτυξη των γνώσεων, των ικανοτήτων και των δεξιοτήτων που απαιτείται να έχει ένας τραπεζοϋπάλληλος, σ' ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο εργασιακό περιβάλλον.

Καταθέσαμε για έγκριση και χρηματοδότηση δύο προτάσεις. Μια στο Υπουργείο Εργασίας που αφορά εργαζόμενους στις Κρατικές Τράπεζες για **Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Βόλο, Καλαμάτα, Ρόδο** και την άλλη στον ΟΑΕΔ για εργαζόμενους στις ιδιωτικές και ξένες Τράπεζες για **Αθήνα, Θεσσαλονίκη και**

Λάρισα. Να υπενθυμίσουμε εδώ, ότι αντίστοιχα προγράμματα έχουν ήδη γίνει στην Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Καβάλα, Γιάννενα, Κομοτηνή.

- Βραχυχρόνια σεμινάρια που θα γίνονται Σαββατοκύριακο σε διάφορες περιοχές της Ελλάδας. Εχουμε ήδη υλοποιήσει τέτοια σεμινάρια στα Τρίκαλα, Ναύπλιο, Ρόδο, Σπάρτη, Θεσσαλονίκη, Αλεξανδρούπολη, Λαμία και θα πρέπει να υπάρξει συγκεκριμένος προγραμματισμός για το μέλλον.

III. ΕΡΕΥΝΕΣ

Ολοκληρώθηκαν και βρίσκονται στη φάση της έκδοσης οι δύο έρευνες του ΙΝΕ/ΟΤΟΕ *«Τεχνικοοργανωτικός εκσυγχρονισμός του Τραπεζικού Συστήματος και επιπτώσεις στην απασχόληση»* και *«Πρόσθετες αμοιβές στον Τραπεζικό Κλάδο»)*. Σε συνέντευξη τύπου θα παρουσιαστούν τα αποτελέσματα στους δημοσιογράφους καθώς επίσης σε ειδική εκδήλωση θα γίνει ανάλυση στα στελέχη της ΟΤΟΕ και των πρωτοβάθμιων σωματείων.

Για το επόμενο χρονικό διάστημα η πρόταση είναι να «τρέξουμε» σαν ΙΝΕ/ΟΤΟΕ μία έρευνα με θέμα: *«Επιπτώσεις της ΟΝΕ και του Ενιαίου Νομίσματος στην αναδιάρθρωση των Τραπεζών και στην τραπεζιτική απασχόληση στην Ελλάδα»* καθώς επίσης να ζητήσουμε από το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ να εντάξει στον ευρύτερο προγραμματισμό του διακλαδική ερευνητική πρόταση με συμμετοχή του ΙΝΕ/ΟΤΟΕ για το χρηματοπιστωτικό κλάδο.

Θα πρέπει επίσης να τονιστεί η δυνατότητα του ΙΝΕ/ΟΤΟΕ να στηρίξει επιστημονικές έρευνες και μελέτες που θα ανταποκρίνονται στις ειδικές ανάγκες των πρωτοβάθμιων σωματείων.

IV. ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Η εκδοτική δραστηριότητα του ΙΝΕ/ΟΤΟΕ έρχεται σαν επιστέγασμα αυτής της πολύπλευρης δραστηριότητας.

Όπως ανέφερα προηγούμενα, ήδη βρίσκονται στο τελικό στάδιο της έκδοσης οι δύο έρευνες που υλοποιήσαμε. Ταυτόχρονα θα εκδοθεί και περίληψη του προγράμματος FORCE (εκπαίδευση) που υλοποιήσαμε το 1995 σε συνεργασία με ευρωπαϊκά συνδικάτα.

Φυσικά, εάν οι οικονομικές δυνατότητες το επιτρέψουν κάθε μελετητική και ερευνητική δουλειά με διαχρονικότητα, επιστημονικό και συνδικαλιστικό ενδιαφέρον θα μπορούσε να εκδοθεί.

ΒΑΛΚΑΝΙΑ

Στα πλαίσια της πολύ σημαντικής δουλειάς της Γραμματείας Διεθνών Σχέσεων, το ΙΝΕ/ΟΤΟΕ έχει αναπτύξει μια δραστηριότητα που καταξιώνει το ρόλο του.

-ΣΕΡΒΙΑ Εχει πραγματοποιηθεί αποστολή στα Τίρανα (Τσουκαλάς-Λάκκας), έγιναν συναντήσεις με συνδικάτα και Τράπεζες και ετοιμάζεται πρόταση για χρηματοδότηση από τα κονδύλια της Τεχνικής Βοήθειας της ελληνικής κυβέρνησης ενός προγράμματος επαγγελματικής και συνδικαλιστικής επιμόρφωσης για Αλβανούς τραπεζοϋπαλλήλους, που θα υλοποιηθεί στα Γιάννενα, στα πλαίσια της προσπάθειας να εμπλέξουμε ζωντανά νομαρχιακά κύτταρα και να ενθαρρύνουμε τη διασυνοριακή συνεργασία σε όλους τους τομείς που αφορούν τη συνδικαλιστική δράση.

-ΣΚΟΠΙΑ Πραγματοποιείται από 2/12-13/12/96, στο εκπαιδευτικό κέντρο της Κτηματικής, εκπαιδευτικό σεμινάριο που χρηματοδοτείται εξ ολοκλήρου από αρμόδιο εθνικό φορέα για τραπεζικά στελέχη της Βουλγαρίας. Εχουν γίνει ήδη όλες οι προετοιμασίες σε συνεργασία με τα Βουλγαρικά συνδικάτα, που βρίσκονται σε δεινή θέση και που ολοκληρώθηκαν με αποστολή της ΟΤΟΕ στη Βουλγαρία (Κουσελάς, Τσουκαλάς, Λάκκας) όπου είχε συναντήσεις με τις ηγεσίες των συνδικάτων, διοικητές Τραπεζών, Κυβερνητικά στελέχη και έδωσε σχετική συνέντευξη τύπου. Από τις μέχρι τώρα επαφές αναδεικνύονται οι τεράστιες δυνατότητες παρέμβασης που υπάρχουν. Στις επαφές με τις διοικήσεις των Τραπεζών (STATE SAVINGS BANK) μας ζητήθηκε συγκεκριμένη τεχνική υποστήριξη για τη δημιουργία Ινστιτούτου αντίστοιχου με το δικό μας καθώς και υλοποίηση στη Βουλγαρία ημερίδων με θεματικές προσεγγίσεις τις χρηματοοικονομικές και εργασιακές αναδιαρθρώσεις.

ΑΛΒΑΝΙΑ: Εδώ η κατάσταση είναι τραγική. Προσπάθειες να στηρίξουμε το συνδικάτο των τραπεζών χτυπήθηκε άγρια από τους (κρατικούς) εργοδότες και οδήγησε σε απολύσεις συνδικαλιστών. Η ΟΤΟΕ στην επίσκεψή της στο Βουκουρέστι (Τσουκαλάς, Φίλιος, Λάκκας) στα πλαίσια υλοποίησης και σχετικού πρωτοκόλλου συνεργασίας κατέθεσε συγκεκριμένες προτάσεις (βλέπε πρόγραμμα PHARE) η υλοποίηση των οποίων προϋποθέτει ανάκαμψη της συνδικαλιστικής δράσης στο χώρο των Τραπεζών.

-ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ: Στα πλαίσια των διαβαλκανικών συναντήσεων αναπτύχθηκε μια ιδιαίτερα εποικοδομητική συνεργασία με το συνδικάτο των τραπεζών, που θα ολοκληρωθεί με επίσκεψη στα Σκόπια και υλοποίηση εκπαιδευτικής διαδικασίας στην Αθήνα.

ΡΟΥΜΑΝΙΑ Μετά την άρση των κυρώσεων και την αποκατάσταση σχέσεων της FIET με τα σερβικά συνδικάτα, η πλούσια έτσι κι αλλιώς συνεργασία που έχουμε με τα συνδικάτα των Τραπεζών θα αποκτήσει και εκπαιδευτική διάσταση. Αυτό αποτέλεσε δέσμευση, η υλοποίηση της οποίας θα γίνει το συντομότερο

δυνατό.

Το 1997 θα είναι μια ιδιαίτερα γόνιμη χρονιά, σε σχέση με την εκπαιδευτική παρέμβαση της ΟΤΟΕ στα Βαλκάνια. Βρισκόμαστε πολύ κοντά στην υπογραφή προγραμματικής συμφωνίας με αρμόδιο εθνικό φορέα για τη χρηματοδότηση ενός ολοκληρωμένου εκπαιδευτικού και επιμορφωτικού προγράμματος που θα καλύψει την Αλβανία, Σερβία, Σκόπια, Ρουμανία, Βουλγαρία καθώς και την Κύπρο. Μια προγραμματική συμφωνία που αποτελεί μια ακόμα επιβεβαίωση της καινοτομίας και αξιοπιστίας της δουλειάς μας, ενισχύει το image της ΟΤΟΕ και τον ηγετικό της ρόλο και προωθεί την εξωτερική πολιτική της χώρας μας στα Βαλκάνια.

ΚΥΠΡΟΣ Αποτελεί παράδοση πια η υλοποίηση σεμιναρίων και ημερίδων στην Κύπρο από το ΙΝΕ/ΟΤΟΕ για τα μέλη της ΕΤΥΚ.

Αυτή τη φορά (Οκτώβριος ΄96) οργανώσαμε με πολύ μεγάλη ανταπόκριση ημερίδα με θέμα «Η Οικονομική και Νομισματική Ενωση και η εισαγωγή του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Νομίσματος». Εχουμε επίσης συζητήσεις με την ηγεσία της ΕΤΥΚ για την επιστημονική τους στήριξη, τη συνεργασία στα πλαίσια ευρωπαϊκών προγραμμάτων (υποβλήθηκε ήδη για πρώτη φορά για κυπριακό συνδικάτο πρόταση στα πλαίσια του προγράμματος LEONARDO) και τη διοργάνωση σεμιναρίου στην Αθήνα για Κύπριους τραπεζοϋπαλλήλους, που θα χρηματοδοτηθεί από τα κονδύλια της Τεχνικής Βοήθειας.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Είναι ο τομέας που η δουλειά μας αγγίζει υψηλά επαγγελματικά standards και καταξιώνει το ρόλο των συνδικάτων στη συγκεκριμένη δραστηριότητα.

Πρόγραμμα LEONARDO

Εγκρίθηκαν και υλοποιούνται με συμμετοχή μας τα παρακάτω projects:

1. **REMEQ: «Μηχανισμός πρόβλεψης νέων ειδικοτήτων στον Τραπεζικό Τομέα»** με 5 ευρωπαϊκά συνδικάτα από Ιταλία, Γαλλία, Ισπανία, Δανία, Σουηδία, την Ενωση Ελληνικών Τραπεζών, επιστημονικούς οργανισμούς (CFPB, ΕΠΥ) και συντονιστή (project leader) την ΟΤΟΕ/ΙΝΕ-ΟΤΟΕ.
2. **FORSYN: «Πρόγραμμα Ευρωπαϊκής κατάρτισης συνδικαλιστικών στελεχών στις τεχνικές της κοινωνικής επικοινωνίας»** με συντονιστή τη EURO-FIET και την Ευρωπαϊκή Συνδικαλιστική Ακαδημία (ETUCO) και εταίρους συνδικάτα από Ιταλία, Πορτογαλία, Μεγάλη Βρετανία, Βέλγιο, Ολλανδία, Σουηδία, Αυστρία, Ισπανία και την ΟΤΟΕ-ΙΝΕ/ΟΤΟΕ.
3. **ELFIBANK: «Μέθοδος Αυτοδιδασκαλίας Χρηματοοικονομικών Αγγλικών»** με συντονιστή την Τράπεζα Αθηνών και εταίρους τράπεζες, την Ενωση Ελληνικών Τραπεζών, εκπαιδευτικούς οργανισμούς και την ΟΤΟΕ-ΙΝΕ/ΟΤΟΕ.
4. **LEONARDO: «Ανάπτυξη μεθοδολογικών εργαλείων για το σχεδιασμό και την αξιολόγηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων»** με συντονιστή την ΕΤΕ και εταίρους διακρατικό σχήμα με συμμετοχή του ΙΝΕ/ΟΤΟΕ. (Η υλοποίηση θα ξεκινήσει το 1997)

Πρόγραμμα PHARE

Ευρωπαϊκό πρόγραμμα που χρηματοδοτεί πρωτοβουλίες και ενέργειες που στηρίζουν τις δομικές αλλαγές που επιχειρούνται στις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης. Στα πλαίσια αυτού του προγράμματος η ΟΤΟΕ μέσα από το ΙΝΕ κατέθεσε συγκεκριμένη

πρόταση σε συνεργασία με:

- ***BULGARIAN FEDERATION OF BANK EMPLOYEE UNIONS***
- ***SYNDICATE OF THE BULGARIAN STATE SAVINGS BANK EMPLOYEES***
- ***CNSLR-FRATIA FOR BANK EMPLOYEES TRADE UNIONS OF ROMANIA***

που αφορά την υλοποίηση 3 εκπαιδευτικών σεμιναρίων διάρκειας 3 εβδομάδων το καθένα (εκπαίδευση εκπαιδευτών, Modern banking, Applications and Contemporary Labour Raleations).

Η πρότασή μας πέρασε ήδη με επιτυχία την ελληνική αξιολόγηση και βρίσκεται στις Βρυξέλλες, όπου θα γίνει και η τελική επιλογή.

Για το 1997 θα ετοιμάσουμε νέα πρόταση, για τη δημιουργία δομών κατάρτισης και μελετών-ερευνών στη Βουλγαρία σε συνεργασία με την τράπεζα SSB, το συνδικάτο των εργαζομένων και πανεπιστημιακούς φορείς στη χώρα αυτή.

Πρόγραμμα AFETT

(1) Το ΙΝΕ/ΟΤΟΕ συμμετείχε στην υλοποίηση του προγράμματος AFETT «Mobile Technologies and Social Implications: The European Dimension» (Κινητές τεχνολογίες και κοινωνικές επιπτώσεις - Η Ευρωπαϊκή διάσταση) που οργανώθηκε στη Φλωρεντία και Στοκχόλμη την Ανοιξη του ΄96 από την AFFET, την ETUC (Ευρωπαϊκή Συνδικαλιστική Ομοσπονδία) και την EUROCADRES (Οργάνωση των διευθυντικών στελεχών που λειτουργεί στα πλαίσια της EUROFIET) και στο οποίο πήραν μέρος συνδικάτα από Μ. Βρετανία, Αυστρία, Πορτογαλία, Ισπανία, Γαλλία, Ιταλία, Δανία, Βέλγιο, Σουηδία, Γερμανία, Λουξεμβούργο.

(2) Δυστυχώς η πρόταση που καταθέσαμε με Βέλγους (SETCa) και Γερμανούς (HBV), παρά τις αρχικές δεσμεύσεις που μας δόθηκαν, δεν εγκρίθηκε. Ο κυριότερος λόγος είναι η Ευρωπαϊκή Εργοδοτική Οργάνωση (UNICE) απαίτησε και πήρε ένα σημαντικό ποσοστό των κονδυλίων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, τα οποία μέχρι το 1995 αντλούσε κατ' αποκλειστικότητα το Ευρωπαϊκό Συνδικαλιστικό Κίνημα και το γεγονός ότι η ΟΤΟΕ είχε ήδη πάρει στο παρελθόν άλλα δύο προγράμματα (ΟΤΟΕ/UIB-Ιταλία/FO-Γαλλία και ΟΤΟΕ/SBSI-Πορτογαλία/UIB-Ιταλία). Αισιοδοξούμε ότι το πρόγραμμα που θα υποβληθεί και για το 1997 θα εγκριθεί.

NOW

Ετοιμάζουμε συγκεκριμένη πρόταση σε συνεργασία με την Γραμματεία Ισότητας της ΟΤΟΕ και το Ινστιτούτο Εργασίας Μακεδονίας. Είναι μια πολύ σημαντική πρωτοβουλία συνεργασίας κλαδικού και περιφερειακού ΙΝΕ που ανοίγει νέους δρόμους για το συνδικαλιστικό κίνημα.

ΕΠΕΤ ΙΙ

Συμμετέχουμε σαν εταίροι στο Πρόγραμμα ΠΕΠΕΡΙΙ «D-LAB Distance Learning Applications in Banking» με συντονιστή την Ενωση Ελληνικών Τραπεζών. Αντικείμενο της πρότασης είναι η ανάπτυξη ενός συστήματος εκπαίδευσης από απόσταση για τραπεζοϋπαλλήλους, που θα στηρίζεται στις νέες τεχνολογίες.

Επίσης συμμετέχουμε σαν φορείς χρήστες στην πρόταση που υπέβαλαν τα Πανεπιστήμια Αθηνών και Πατρών και το Εθνικό Κέντρο Ερευνών «Επιχειρήσεις και Οικονομική Ανάπτυξη» στα πλαίσια του ΕΠΕΤ ΙΙ.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Το ΙΝΕ της ΟΤΟΕ συμπληρώνει έξι χρόνια δημιουργικής δουλειάς, δουλειάς που αναγνωρίζεται καθολικά απ' όσους έχουν επαφή με το χώρο. Όμως, κι αυτή είναι η πραγματικότητα, η μεγάλη πλειοψηφία των συναδέλφων δεν το γνωρίζουν αυτό το έργο. Κι αν η αρχική μας επιλογή ήταν να κρατήσουμε αρχικά χαμηλούς τόνους (low profile) είναι νομίζω τώρα η κατάλληλη στιγμή αυτό το έργο να περάσει άμεσα σε ευρύτερα στρώματα συναδέλφων.

Γι' αυτό θα κινηθούμε σε τρία επίπεδα:

1. Συναντήσεις με τα πρωτοβάθμια σωματεία και τα ΝΠ με στόχο

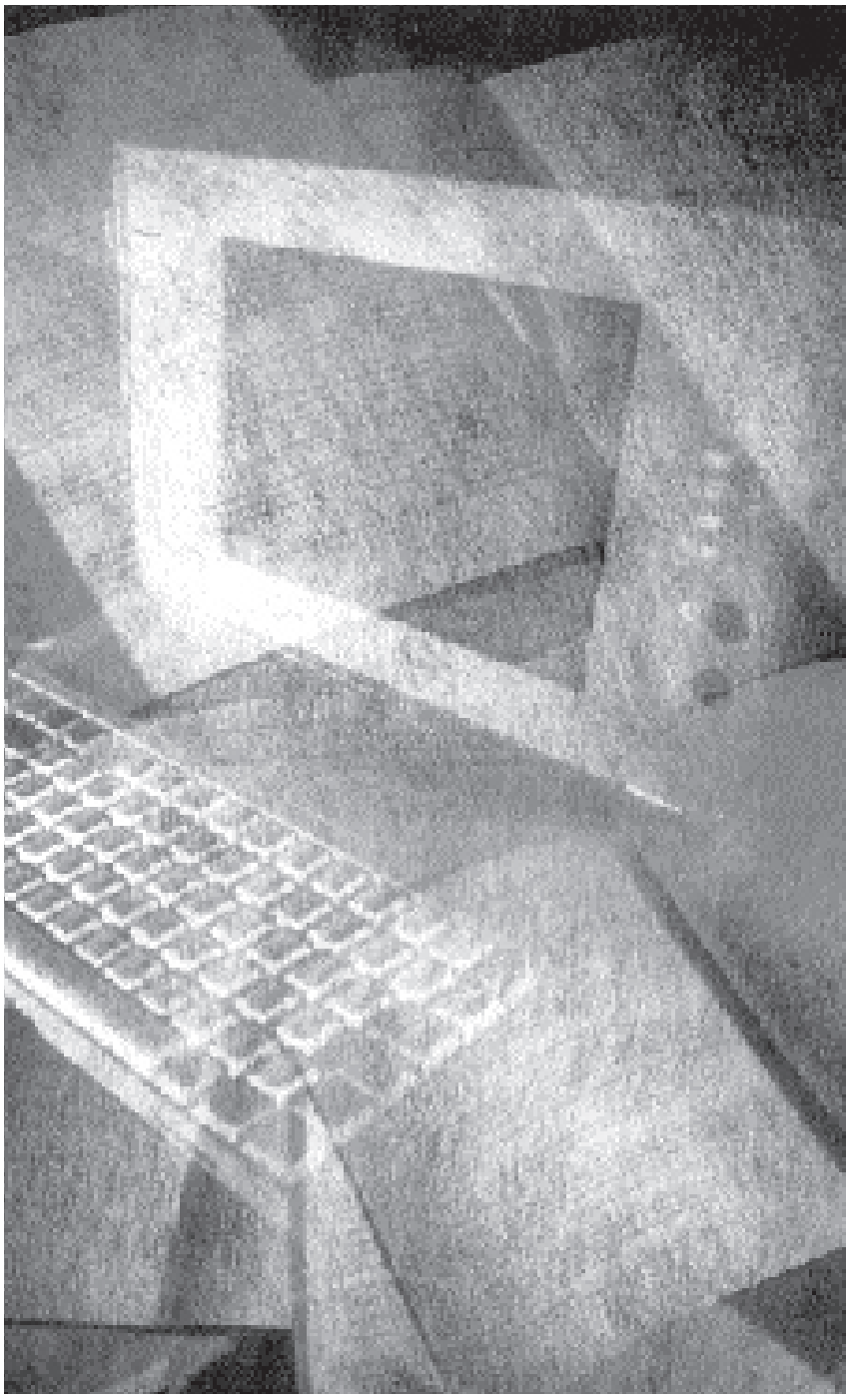

την αμφίδρομη ενημέρωση και την διερεύνηση και ανάλυση των συγκεκριμένων αναγκών που υπάρχουν πανελλαδικά.

2. Εκδοση φυλλαδίου, άρθρα σε εφημερίδες που καλύπτουν το συνδικαλιστικό και χρηματοπιστωτικό χώρο, τακτική γραπτή επικοινωνία (fax, ανακοινώσεις) με Συλλόγους και ΝΠ, σχετικά με τις δραστηριότητες του ΙΝΕ.

3. Αξιοποίηση της νέας τεχνολογίας. Ηδη το ΙΝΕ έχει δημιουργήσει τη δική του τεχνολογική πλατφόρμα η οποία υποστηρίζει πολυμέσα (multimedia), ηλεκτρονικές εκδόσεις (DTP), ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (e-mail), Internet κλπ. Αξιοποιώντας την πλατφόρμα αυτή κατασκευάσαμε τη σελίδα της ΟΤΟΕ και του ΙΝΕ/ΟΤΟΕ (Home Page) που ήδη βρίσκεται στη διάθεση των χρηστών του Κυβερνοχώρου (Internet). Η προσωρινή διεύθυνση είναι http://www.etba.gr/ine/ Βρισκόμαστε επίσης στη φάση ανάπτυξης εκπαιδευτικών εφαρμογών στην τεχνολογική πλατφόρμα των πολυμέσων.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

Οσο κι αν φαίνεται απίστευτο, για όλη αυτή την πλούσια δραστηριότητα του ΙΝΕ/ΟΤΟΕ, δεν χρησιμοποιήθηκε ούτε μια απλή δραχμή από τις εισφορές των συναδέλφων. Το ΙΝΕ αυτοχρηματοδοτείται. Σημαντική βοήθεια για την ανάπτυξη της υποδομής μας δόθηκε από τις Τράπεζες (ΕΤΕ, Εμπορική, ΕΚΤΕ-εκπαιδευτικές αίθουσες, ηλεκτρονικός εξοπλισμός). Τα εκπαιδευτικά και ερευνητικά προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης χρηματοδοτήθηκαν από Κοινοτικούς, εθνικούς και εργοδοτικούς πόρους (ΣΣΕ 94, 95, 96). Η οικονομική συνδρομή του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ το 1996 υπήρξε πολύτιμη και θα πρέπει να ενταχθεί σε μια θεσμική και όχι αποσπασματική λογική. Η οικονομική διαχείριση γίνεται από την ΟΤΟΕ (Γραμματεία Οικονομικού) κι αυτό γιατί το ΙΝΕ/ΟΤΟΕ που αποτελεί καταστατικά κλαδική έκφραση του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ δεν έχει τη δυνατότητα ίδιας νομικής υπόστασης.

ΟΤΟΕ

Η σχέση ανάμεσα στην ΟΤΟΕ και στο ΙΝΕ έχει πλήρως αποσαφηνισθεί. Η ΟΤΟΕ χαράζει την πολιτική, ιεραρχεί τις προτεραιότητες, καθορίζει τους στόχους και το ΙΝΕ κινείται σ' αυτό το πλαίσιο καθορίζοντας τη δική του στρατηγική σε σχέση πάντοτε με τους στόχους που έχουν τεθεί. Το πλαίσιο αυτό τα τελευταία χρόνια λειτουργεί αποτελεσματικά. Υπάρχει στενή συνεργασία και αμφίδρομη επικοινωνία και σε κάποιους τομείς, όπως για παράδειγμα στον τομέα των Διεθνών Σχέσεων τα αποτελέσματα είναι ιδιαίτερα σημαντικά.

Εάν κρίνουμε και από τα πρώτα θετικά δείγματα της συνεργασίας με κάποιες Γραμματείες (Πιστωτικούς Συστήματος, Ισότητας) πολλά μπορούν να γίνουν στο επίπεδο αυτό το προσεχές διάστημα.

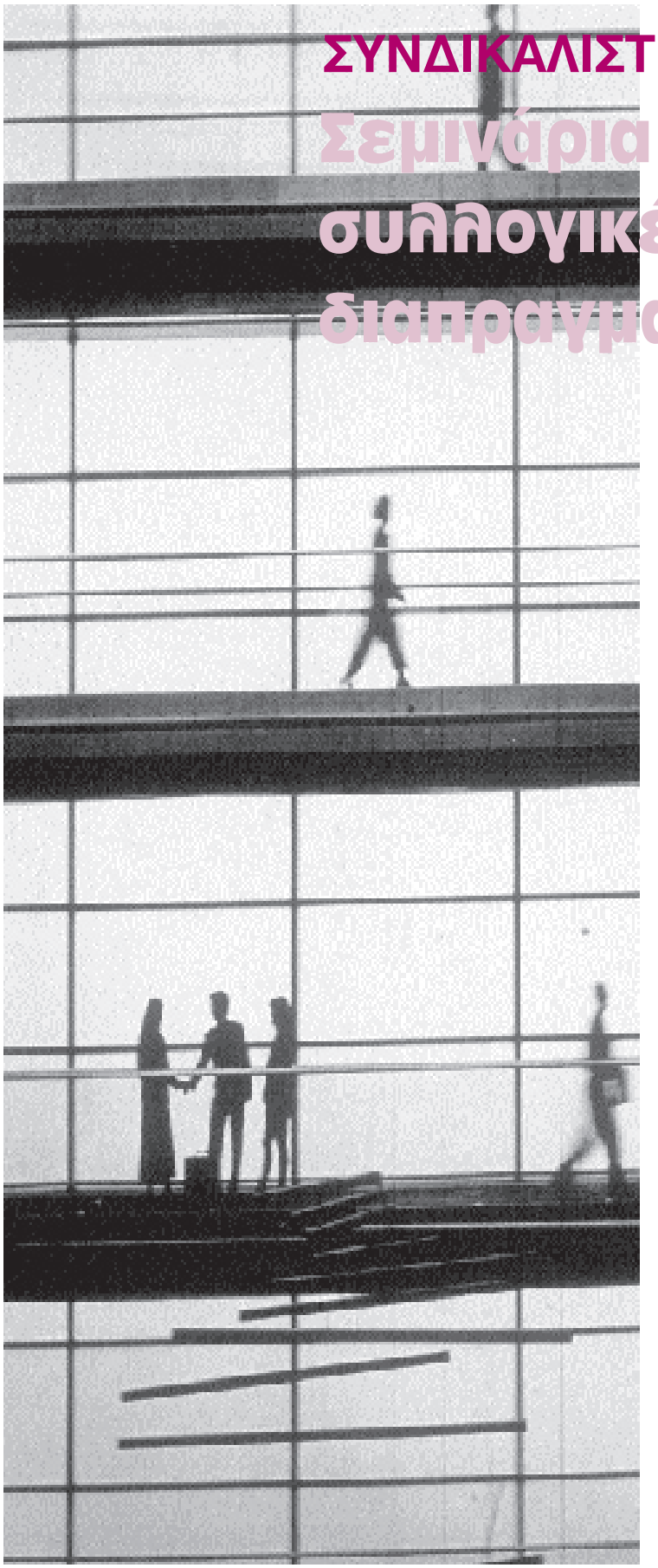

ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ

Σεμινάρια για τις συλλογικές διαπραγματεύσεις

Το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ πραγματοποίησε στις εγκαταστάσεις του εβδομαδιαίο σεμινάριο συνδικαλιστικής επιμόρφωσης για τις συλλογικές διαπραγματεύσεις με την επιστημονική ευθύνη του Επιστημονικού συνεργάτη **Γιάννη Κουζή.**

Κατά τη διάρκεια του σεμιναρίου οι ακόλουθοι εισηγητές επεξεργάστηκαν τα εξής θέματα:

- Ανάλυση του θεσμικού πλαισίου των συλλογικών διαπραγματεύσεων στην Ελλάδα. Οργανισμός Μεσολάβησης - Διαιτησίας (**Λ. Σέμπος,** Νομικός-Μέλος του σώματος μεσολαβητών-διαιτητών).
- Σύγχρονο περιεχόμενο συλλογικών συμβάσεων εργασίας. Νέες τάσεις (**Μ. Ντότσικα,** Δρ. Εργατικού Δικαίου - Μέλος του σώματος μεσολαβητών - διαιτητών).
- Συλλογικές συμβάσεις και τάσεις στον ευρωπαϊκό χώρο. **(Γ. Κουκουλές,** Αναπλ. Καθηγητής Παντείου Παν/μίου).
- Τακτική των διαπραγματεύσεων (**Α. Νικολόπουλος,** Αναπλ. Καθηγητής Οικονομικού Παν/μίου, μέλος του σώματος μεσολαβητών-διαιτητών).

Το σεμινάριο παρακολούθησαν 20 συνδικαλιστικά στελέχη που εμπλέκονται σε συλλογικές διαπραγματεύσεις που υπέδειξαν 20 Ομοσπονδίες του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.

ΣΥΝΟΨΗ ΕΙΣΗΓΗΣΕΩΝ

Η ανάλυση του θεσμικού πλαισίου των συλλογικών διαπραγματεύσεων περιελάμβανε τις καινοτομίες που εισάγονται με αφορμή τον νόμο 1876/90 για τις ελεύθερες συλλογικές διαπραγματεύσεις. Συγκεκριμένα επισημάνθηκαν:

1. Οι νέες δυνατότητες ως προς το πεδίο εφαρμογής των συλλογικών συμβάσεων, την διεύρυνση του περιεχομένου τους, την αναγνώριση της κλαδικής και επιχειρησιακής ΣΣΕ, την υποχρέωση του εργοδότη για διαπραγμάτευση και τον περιορισμό της κρατικής παρέμβασης ως προς την διαμόρφωση του περιεχομένου των εργασιακών σχέσεων και την επίδοση των συλλογικών διαφορών.
2. Η δημιουργία του Οργανισμού Μεσολάβησης-Διαιτησίας που αντικειμενικά συμβάλλει

στον περιορισμό των κρατικών παρεμβάσεων (μέσω των διαιτητικών διαπραγματεύσεων που λειτουργούσαν στο παρελθόν) και παρέχει την δυνατότητα ενασχόλησης (λόγω των ειδικών προσόντων των μεσολαβητών-διαιτητών) με σύνθετα και πολύπλοκα ζητήματα.

Η ανάλυση του σύγχρονου περιεχομένου και των τάσεων των συλλογικών διαπραγματεύσεων επικεντρώθηκε:

- Στις δυνατότητες που παρέχονται από το νέο θεσμικό πλαίσιο ενασχόλησης με το ευρύ φάσμα των εργασιακών σχέσεων και τους παράγοντες που τις επηρεάζουν. Ειδικότερα σε θέματα οικονομικού χαρακτήρα, προϋποθέσεις προσλήψεων και απολύσεων, διεύρυνσης των συνδικαλιστικών δικαιωμάτων, κοινωνικής ασφάλισης που αντιστρατεύονται το περιεχόμενο της δημόσιας ασφάλισης, ζητήματα σχετικά με την άσκηση επιχειρηματικής πολιτικής και των παρεπόμενων θεσμικών εργασιακών σχέσεων, τον εσωτερικό κανονισμό των επιχειρήσεων κλπ.
- Στην εξέλιξη του περιεχομένου των διαπραγματεύσεων όπου αναπτύσσεται ιδιαίτερα, σε σχέση με το παρελθόν, το θεσμικό μέρος.
- Στην ιδιαίτερη ανάπτυξη των επιχειρησιακών και κλαδικών συμβάσεων σε βάρος των ομοιοεπαγγελματικών.
- Στον περιορισμό του ρόλου των διαιτητικών διαδικασιών υπέρ της διαδικασίας υπογραφής συλλογικών συμβάσεων από τα μέρη.

Η ανάλυση των εξελίξεων στις συλλογικές συμβάσεις στον ευρωπαϊκό χώρο επικεντρώθηκε:

- Στην παρουσίαση των βασικών χαρακτηριστικών στο επίπεδο των εργασιακών σχέσεων που παρουσιάζεται σε εθνικό επίπεδο στις χώρες της Ευρώπης και στην τάση προώθησης των πολιτικών ευελιξίας.
- Στην συγκριτική παρουσίαση του ρόλου και του επιπέδου διαπραγμάτευσης στις ευρωπαϊκές χώρες (π.χ. έμφαση σε εθνικό, κλαδικό ή επιχειρησιακό επίπεδο, νομική δέσμευση στην σσε, «συμφωνίες κυρίων» στην Μ. Βρετανία).
- Στους τρόπους διαμόρφωσης των κατώτατων αμοιβών σε εθνικό επίπεδο (π.χ. νόμος ή σσε).
- Στην σημαντική ανάπτυξη του θεσμικού περιεχομένου των σσε.
- Στην ιδιαίτερη, κατά τα τελευταία έτη, έμφαση σε θέματα απασχόλησης και χρόνου εργασίας.

Η ανάλυση της τακτικής των διαπραγματεύσεων επικεντρώθηκε:

- Στις σχέσεις στρατηγικής και τακτικής (περιεχόμενο και ρόλο της τακτικής με απουσία στρατηγικών).
- Στην αποσαφήνιση των ορισμών της σύγκρουσης και της δυναμικής.
- Στην παρουσίαση μοντέλου για την ανάλυση των αιτιών των συγκρούσεων, τον προσδιορισμό των συγκρουσιακών εντάσεων, στο επίπεδο των διαμορφούμενων συμμαχιών, στον ρόλο των επικρατουσών συνθηκών, στην αξιολόγηση των συνεπειών και στην λήψη αποφάσεων.
- Στην ανάλυση της διαδικασίας συλλογικής διαπραγμάτευσης, μεσολάβησης, διαιτησίας.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

- Το σεμινάριο κρίθηκε σαν ιδιαίτερα θετική πρωτοβουλία του ΙΝΕ και της ΓΣΕΕ, ενώ ιδιαίτερα ικανοποιητικό υπήρξε για τους συμμετέχοντες το περιεχόμενο του σεμιναρίου.
- Κρίθηκε αναγκαία η οργάνωση σεμιναρίου, με περισσότερο εξειδικευμένα θέματα που αφορούν τις συλλογικές διαπραγματεύσεις (π.χ. επιχείρηση, κλάδος, ζητήματα παραγωγικότητας, ισολογισμός, ανάγνωση οικονομικών στοιχείων κλπ).
- Ανάγκη εμπλουτισμού συνδικαλιστικής επιμόρφωσης (ειδικά σεμινάρια) με θέματα που έχουν ιδιαίτερη σχέση με τις συλλογικές διαπραγματεύσεις (π.χ. εξελίξεις και τάσεις των εργασιακών σχέσεων στην Ελλάδα και στην Ευρώπη) και διάχυση των αποτελεσμάτων των ερευνητικών και μελετητικών δραστηριοτήτων του ΙΝΕ.
- Ανάγκη ανάδειξης της συνδικαλιστικής επιμόρφωσης σαν βασικό και αναβαθμισμένο παράγοντα των δραστηριοτήτων του ΙΝΕ.

ΙΝΕ/ΓΣΕΕ - ΑΔΕΔΥ
Ιουλιανού 24, Τ.Κ. 104 34